ISSN 1829-0469
ISSN 1829-0469
ISSN 2579-2687

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Երևանի Կոմիտասի անվան Պետական Կոնսերվատորիա
Yerevan Komitas State Conservatory
Ереванская Государственная Консерватория им. Комитаса

ԵՐԱԺԻՇՏ

Լույս է տեսել ISSN 1829-0469 թղթային տարբերակը 2005թ. դեկտեմբերի 25-ից (193-194)
#1-2 հունվար-փետրվար 2022

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ 100-ԱՄՅԱ ՀՈԲԵԼՅԱՆԸ

Tenth European Music Analysis Conference

Оргкомитет EuroMAC–10:
профессор Валентина Николаевна Холопова, ректор МГК, профессор Александр Сергеевич Соколов, проректор МКГ по научной работе, профессор Константин Владимирович Зенкин

3

Жизнь в музыке
(к юбилею Вилли Саркисяна)

С Жаном Тер–Мергеряном. Гастроли во Франции, ноябрь 1997

9

Վալերի Ապրեսի Հարությունյանի ծննդյան 80-ամյակին

Վալերի Հարությունյանի անվան մրցույթ-փառատոնի հանձնախումբը.
Կ.Լավչյան, Ռ.Մանթաշյան, Մ.Սարգսյան, Ս.Շահիջանյան, Հ.Հովհաննիսյան, Ա.Պետրոսյան, Հ.Հացագործյան, Ս.Սարգսյան

7

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՃԱՊՈՆԻԱՅԻ ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ 30-ԱՄՅԱԿԸ

Ամելի Ոսկանյան, Մարինա Գևորգյան, Անահիտ Ներսեսյան, ԵՊԿ ռեկտոր, պրոֆեսոր Սոնա Հովհաննիսյան, ՀՀ արտաքին գործերի նախարարի տեղակալ Մնացական Սաֆարյան, Ճապոնիայի Արտակարգ և լիազոր դեսպան Նորին Գերազանցություն պարոն Ֆուկուսիմա Մասանորի, Արփինե Խաչատրյան

6

Գուսան Հավասու 125-ամյա հոբելյանին

5

Չայկովսկու «Շչելկունչիկ» բալետը Երևանի Ա. Սպենդիարյանի անվ. օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնի բեմում

3

ПРЕКРАСНЫЕ СТРАНИЦЫ АРМЯНСКОЙ МУЗЫКИ

Его кончина была неожиданной. Казалось, он был полон сил, интереса к жизни. Он был очень нужен той среде, в которой был, неоспоримо, лидером как в своей композиторской и общественной деятельности, так и в качестве педагога. Выросший в музыкальной семье, он стал рано сочинять. Случайно найденная его мамой среди нот песня, записанная в ученической нотной тетрадке, спустя некоторое время была издана, записана на Радио и стала популярной. *"Сочинять надо профессионально"*, – скупо прореагировал его отец, Александр Чаушян, известный виолончелист, педагог, создавший учебники по методике преподавания игры на виолончели. Определился и Левон. С тех пор, учеба в двух направлениях – пианизм и композиция – стали формировать его творческий путь.

Блестящий результат этой учебы Левон Чаушян продемонстрировал на выпускном экзамене в Музыкальной школе имени Чайковского, когда исполнил свой Концерт N1 для фортепиано и струнного оркестра с литаврами. Концерт был написан в 16 лет и стал его дипломной работой. Спустя несколько дней после экзамена, Левон Чаушян сыграет Концерт в Большом зале Филармонии с Филармоническим оркестром Армении под управлением В. Айвазяна. Волнующая традиция пианизма – рахманиновская, прокофьевская, бабаджаняновская... Этот вечер премьеры Концерта для фортепиано с оркестром Левона Чаушяна стал для ереванских меломанов сенсацией и звездным часом для самого композитора–пианиста. Ереванский музыкальный мир открыл для себя новое имя.

Таким шумным успехом началась творческая жизнь Левона Чаушяна. Но он по своему характеру не был склонен к шумным бравадам, не стремился удивить и ошеломить своих слушателей. Склонный к анализу ситуаций, событий, явлений искусства, он ступил на путь очень осмысленной логики развития своего дарования. Левон Чаушян поступает в Ереванскую консерваторию по двум специальностям – фортепиано (к профессору Г. В. Сараджеву) и композиции (в класс профессора Эдварда Мирзояна).

Он пишет много фортепианной музыки, сам исполняет свои сочинения. Он ищет свой язык, прекрасно осознавая свои корни.

Написанные в студенческие годы Концерт для оркестра (Тема с ваиациями), Струнный квартет N1, Симфоническая поэма горячо принимаются слушателями, получают высокую оценку музыкальной критики. В те годы творчество Арама Хачатуряна, Дмитрия Шостаковича, Сергея Прокофьева было в центре внимания и профессионалов, и любителей музыки. Эти выдающиеся мастера композиции надолго определили путь армянской музыки. *"Да, это было так,* – говорил Левон Чаушян. – *Но вместе с тем армянская музыка имела и более широкий спектр для своего развития. Это я ощущал и тогда. И это было бесконечно интересно*".

В 60–70–е годы XX века армянская композиторская школа переживает свой расцвет. К известности композиторов старшего поколения – Арно Бабаджаняна, Эдварда Мирзояна, Александра Арутюняна, Григория Егиазаряна, Лазаря Сарьяна присоединяются имена их учеников, ставших широко известными композиторами – это Дживан Тер-Татевосян, Авет Тертерян, Константин Орбелян, Хачатур

Левон Чаушян

Аветисян, Эмин Аристакесян. А следующее поколение композиторов определяется по–своему. Уже в ходу модерн, авангард. Левона Чаушяна это интересует, он много слышит и знает, он уже активный член Союза композиторов Армении, общественный деятель. В середине 70–х избирается руководителем Молодежной секции камерной и симфонической музыки СК Армении, соединившей в своем составе соцветие талантов. Это Тигран Мансурян, Мартын Израелян, Ашот Зограбян, Рубен Саркисян, Ваграм Бабаян, Ервand Ерканян, Константин Петросян, Мартын Вартазарян, Ромен Давтян, позже в секцию войдут Эдуард Айрапетян, Сурен Закарян, Артем Казарян, Степан Бабаторосян, Ашот Бабаян. В секции работают и музыковеды. Работы было много. Звучала музыка, исполнялась и покупалась. Молодые композиторы с чувством гордости за свою профессию ощущали нужность своей стране.

"Левон Чаушян – композитор, тяготеющий к масштабным построениям; в его музыке ощутимо стремление мыслить крупными мазками", – пишет в эти годы Анна Аревшатян. Он автор произведений о которых говорят: это сонаты для фортепиано и виолончели соло, концерты для фортепиано с оркестром (Первый и Второй) , Концерт для скрипки с оркестром, блестяще исполненный Рубеном Агароняном, которому он и посвящен, Симфония для большого симфонического оркестра "Неизвестному солдату".

Левон Чаушян с молодости был проникнут глубоким уважением к национальным и классическим традициям, поэтому в период своей зрелости он предстает крепким звеном, соединяющим эти традиции с новыми тенденциями искусства, властно врывающимися в жизнь.

Деятельность Чаушяна отличалась всегда многогранностью, сочетанием творческого и общественного начал. В 1990–е он приглашается Лорисом Чкнаворяном возглавить Симфонический центр Филармонии, способствует созданию новых симфонических сочинений, которые исполняются в концертах, поддерживая престиж композиторов в это сложное время. Сочиняет и сам. И каждое его сочинение открыто и ярко утверждает эту дорогую для него связь традиций. Поэтому, вероятно, его подлинным достижением становится музыка квартетов, которых у него шесть, произведений, написанных в самом классическом из всех жанров.

Все его квартеты обрели в свое время интересную исполнительскую биографию. Порой, просто сенсационную. Впервые исполненные Квартетом имени Комитаса, они быстро обретали мировую известность. Премьера Квартета N2 состоялась в Ереване в 1983 году. Далее Квартет прозвучал во время Дней советской музыки в Норвегии, а дальше, – в Москве, Ленинграде Новосибирске. А в мае 1984 года на 31–ой Международной трибуне композиторов при Юнеско его Квартет N2 был отобран как одно из 12 лучших сочинений года и за 1985 год прозвучал в десяти странах мира!

Не менее ярким был успех его Квартета N3, который был заказан композитору художественным руководителем и альтистом Ереванского квартета Заре Саакянцем. Квартет был исполнен Квартетом Лидиан (США) в Вашингтоне и в Бостоне, Москве и Ереване. А в мае 1988 года прозвучал в Ленинграде на Международном фестивале современной музыки в присутствии выдающихся композиторов и исполнителей, приглашенных на этот фестиваль. Известный болгарский музыковед Стефан Дрогустинов делился своими впечатлениями в прессе: *"В моей душе останутся незабываемые встречи с музыкой Гии Канчели, Джона Адамса, Дьердя Лигети, Софьи Губайдулиной – их сочинения произвели наибольшее впечатление из того, что удалось услышать на фестивале"...* И рядом с ними было названо имя Левона Чаушяна, знакомство с Квартетом которого оставило на Дрогустинова большое впечатление...

Прекрасным продолжением его квартетной эпопеи стали Квартет N 4 и Квартет N 5, которые уже исполнялись в наше новое время, так сузившее рамки общений. Квартеты исполнялись в Ереване замечательными молодыми музыкантами класса профессора Ереванской консерватории Эдиты Авакян.

Перспективы творчества Левона Чаушяна просматривались именно в этой камерно–инструментальной музыке. Он был, поистине, мастером квартетов. Он должен был быть горд, что так сохранил этот замечательный жанр в армянской музыке, придав ему значение духовных откровений.

Левон Чаушян был высоко ценим музыкальным сообществом, широко известен в кругах искусства. Он был заслуженным деятелем искусств Армении, обладателем медали Мовсеса Хоренаци, лауреатом многих музыкальных конкурсов, заметной фигурой международных фестивалей. Ему были вручены Золотые медали Министерства культуры Армении и мэрии Еревана. Его авторитет как личности, как профессионала неизменно оставался на самом высоком уровне. Его усилия сохранить традиции кафедры композиции при Ереванской консерватории, где он в качестве профессора состоял педагогом, несомненно будут поддержаны в дальнейшем его коллегами и учениками.

МАРГАРИТА РУХКЯН
доктор искусствоведения,
ведущий научный сотрудник ИИ НАН РА.

Արաքս Դավթյանին նվիրված հուշատախտակի բացումը Երևանում

2022-ի փետրվարի 26-ին Երևանի Կիևյան 10 հասցեում բացվեց հայ օպերային երգչուհի, ՀՀ ժողովրդական արտիստ Արաքս Դավթյանին նվիրված հուշատախտակը: Արարողությանը մասնակցեցին մշակույթի ներկայացուցիչներ, պետական և հասարակական գործիչներ, ինչպես նաև երգչուհու կատարողական արվեստի երկրպագուներ:

Անվանի երգչուհու մտերիմ, բժիշկ Վահան Վարդապետյանը բացման խոսքում ակնարկեց, որ Արաքս Դավթյանը հասարակության մեջ հանրաճանաչ էր ոչ միայն իր անզուգական դյութիչ ձայնով, կատարողական բարձր արվեստով, այլև գերում էր մարդկանց սրտերը զվարթ կենսուրախ խառնվածքով: Նա ընդգծեց Օհան Դուրյանի կողմից Արաքս Դավթյանին տրված բարձր գնահատականը, ով բնորոշեց երգչուհուն որպես ոսկե ձայն և ոսկե հոգի ունեցող ամենամեծ երգչուհի:

ԵՊԿ պրոֆեսոր
Դավիթ Ղազարյան

ԵՊԿ ռեկտոր, պրոֆեսոր
Սոնա Հովհաննիսյան

Վարդապետյանը նաև շնորհակալություն հայտնեց Արաքս Դավթյանի նվիրյալ սան Լուսինե Ազարյանին, ով իր համառ հետևողականությամբ իրականություն դարձրեց հուշաքարի տեղադրումը, ինչպես նաև միջոցառման կազմակերպիչներին, հեղինակներին և ներկաներին:

Անվանի երգչուհու բազմակողմանի կերպարին անդրադարձավ նաև Կոմիտասի անվան ԵՊԿ ռեկտոր, ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ Սոնա Հովհաննիսյանը. *«Արաքս Դավթյանը մեր անմահներից է: Բազմաշերտ երգչուհին նաև յուրահատուկ դերասանուհի ու ԵՊԿ երկարամյա դասախոս էր, որի կենսախինդ քրքիջը պակասում է կոնսերվատորիայում: Սակայն նրա դասարանն այսօր շարունակում է իր աշխատանքը»:*

Նշենք, որ միջազգային հարթակին համապատասխանող երգչուհի՝ Արաքս Դավթյանն իր կատարողական գործունեությունն սկսեց դեռ Կոնսերվատորիայում ուսանելու տարիներին՝ կատարելով բազմաթիվ դերերգեր ԵՊԿ-ի օպերային ստուդիայի բեմում:

Միջոցառմանը ելույթ ունեցան նաև ԵՊԿ պրոֆեսոր, ՀՀ մշակույթի վաստակավոր գործիչ Դավիթ Ղազարյանը, ԿԳՄՍ փոխնախարար Արա Խզմալյանը, երգիչներ՝ Արթուր Իսպիրյանն ու Լուսինե Ազարյանը:

Արաքս Դավթյանին նվիրված հուշաքարի հեղինակներն են՝ Ասլան Մխիթարանն ու Զավեն Փալիկյանը:

Tenth European Music Analysis Conference

Нынешней осенью в Москве прошел Десятый Европейский конгресс по музыкальному анализу (EuroMAC–10). Отметим, что вначале конгресс предполагалось провести в сентябре 2020 года, однако из–за пандемии он был перенесен на 20–24 сентября 2021 года.

1 Европейский конгресс по музыкальному анализу – событие международного масштаба. Его цель – совместная работа исследователей из многих стран мира для нахождения общих задач и целей в развитии науки, прежде всего, в области теории музыки. Первый такой форум был проведен в 1989 году в городе Кольмар (Франция). Последующие проходили в странах Западной Европы: Италии (Тренто, 1992; Рим, 2011), Франции (Монпелье, 1995; Страсбург, 2017), Нидерландах (Роттердам, 1999), Англии (Бристоль, 2002), Германии (Фрайбург, 2007) и Бельгии (Лёвен, 2014).

Юбилейный десятый конгресс впервые был проведен в России под руководством Московской государственной консерватории им. П.И.Чайковского, Российского Общества теории музыки (ОТМ) при поддержке всех европейских обществ теории музыки. В частности, Общество музыкального анализа Великобритании (Society for Music Analysis, SMA), Польское общество музыкального анализа (Polskie Towarzystwo Analizy Muzycznej, PTAM**), Хорватское общество теории музыки (**Hrvatsko društvo glazbenih teoreticara, HDGT**), Португальское общество теории музыки (Portuguese Society, SAMP TBA), Французское общество музыкального анализа (**Société française d'analyse musicale, SFAM**), Общество теории музыки Германии и Австрии (**Gesellschaft für Musiktheorie, GMTH**), Голландско–фламандское общество теории музыки (**Vereniging voor Muziektheorie, VvM**, Нидерланды), Каталонское общество (**Catalunian Society, ATAM**, Испания), Бельгийское общество музыкального анализа (**Société belge d'analyse musicale**, SBAM), Общество анализа и теории музыки Италии (**Gruppo Analisi et Teoria musicale**, GATM), а также ряда американских обществ музыкальной теории и анализа.**

Десятый Европейский конгресс по музыкальному анализу стал особенно презентативным. В общей сложности в программу Конгресса после отбора экспертной комиссией вошло около 400 докладов. Работа проходила как в форме пленарных, так и секционных докладов, в основном в режиме онлайн. Организаторы были заинтересованы в широкой представленности различных европейских научных подходов в контексте общего открытого диалога и отборе молодых исследователей со всего мира. Несмотря на то, что конгресс позиционировался как европейский, его участниками также были и представители музыкальной науки из США (г. Блумингтон, Университет Индианаполиса; Университет Пибоди; Университет Джона Хопкинса), Канады, Японии, Китая и Бразилии.

Объявляя основную направленность конгресса как “Анализ, теория и история музыки: объединение, контраст или противопоставление”, организационный комитет предложил следующую тематику:

- **эпистемология теории, анализа и истории музыки;**
- **теория музыки как универсальное знание в противопоставлении исторически информированной теории;**
- **теоретические и исторические аспекты этномузыковедения — от его истоков до наших дней;**
- **аспекты теории и анализа, освещающие содержание музыки: музыка как язык, музыкальная семиотика, музыкальная “сигнификация”;**
- **теории “новой музыки”, ее предмет и методы ее анализа;**
- **технологические подходы к теории музыки и музыкальному анализу vs. “новое музыковедение” и теория музыкальной критики;**
- **теории и методы анализа музыки;**
- **выступления на свободные темы.**

Для работы конгресса было создано 55 тематических секций, включая музыку разных эпох и стилей. В качестве пленарных докладчиков выступили представители обществ, в том числе от Российского Общества теории музыки *Александр Соколов* (Московская консерватория) с темой “«Post scriptum» как модус композиторского высказывания”; Бельгийского общества музыкального анализа *Николя Меюс* (Сорбоннский университет) с темой “Модальность”; Британского общества музыкального анализа *Катерина А. Брэдли* (Университет Осло) с темой “Analysing Fragmentary Evidence: Revealing Remnants from a Medieval Motet Book in Stockholm”; Французского общества музыкального анализа *Жан–Марк Шувель* (Парижский университет “Сорбонна”) с темой “Анализ: что он дает музыкальным произведениям” и *Николя Меюс* с темой “Музыкальная нотация как анализ”, на основе текстов Средневековья; Немецкого и австрийского общества теории музыки *Гезине Шрёдер* (Лейпцигская высшая школа музыки и театра им. Ф. Мендельсона–Бартольди) с темой “Li Bai, Set to Music by European Composers. On Relations between Music, Words and the Cultivation of Strangeness”; Итальянского общества *Марио Барони* (Болонский университет) с темой “Анализ языков постдодекафонии. Памяти Бруно Мадерны”; Польского общества музыкального анализа *Марчин Тшесик* (Катовицкая академия музыки) с темой “The Dark Side of the Soul. A Topical Approach to Scriabin on the Example of the 6th Piano Sonata”; Голландско–фламандского общества теории музыки: круглый стол, модератор *Джон Козловски* (Амстердамская консерватория); тема: “Бетховен 2020: аналитические и исполнительские точки зрения”; *Жан–Жак Натье* (Канада): “Возможно ли единство в музыковедении?” и другие.

Особое значение имели тематические пленарные заседания: “Северо–американская Шенкериана, Шенбергиана, Стравинскиана, Римановиана и Кейджиана”. Докладчиками выступили *Паунди Бурштейн* (Хантерский колледж и Городской университет Нью–Йорка), *Северин Нефф* (Университет Северной Каролины, Чапел–Хилл), *Питер ван дер Тоорн* (Университет Калифорнии, Санта Барбара), *Александр Рединг* (Гарвардский университет) и *Давид В. Бернштейн* (Колледж Миллза); модераторы – *Майкл Бекерман* (Нью–Йоркский университет) и *Ильдар Ханнанов* (Институт Пибоди).

В деятельности конгресса от российской стороны приняли участие многочисленные ученые из Московской, Санкт–Петербургской, Уральской, Казанской, Саратовской, Петрозаводской, Нижегородской, Новосибирской консерваторий, Государственного Института искусствознания, Российской академии музыки имени Гнесиных, Московского института имени Шнитке, Академии хорового искусства имени Попова, Института философии РАН, Пермского гуманитарного и педагогического университета, Московского, Санкт–Петербургского, Вологодского и Псковского университетов, РГУ имени Косыгина и других учебных заведений России.

Свидетельством уровня отечественного музыковедения стало участие доктор искусствоведения, профессор Ереванской государственной консерватории им. Комитаса Светлана Корюновна Саркисян. Ее доклад “Об одном свойстве фактуры в оркестровой музыке XX века” был зачитан в секции “Техники и формы в музыке XX века” с темой. В связи с ее выступлением на имя ректора Ереванской консерватории, профессора Соны Оганесовны Оганесян было получено благодарственное письмо от проректора по научной работе, доктора искусствоведения, профессора Московской консерватории, члена международного редакционного совета журналов “Музыкальная Армения” и “Армянский композитор” К. В. Зенкина:

Уважаемая Сона Оганесовна!

Московская государственная консерватория имени П. И. Чайковского благодарит за участие в X Европейском конгрессе по музыкальному анализу (EuroMAC–10) доктора искусствоведения, профессора Саркисян Светлану Корюновну.

EuroMAC – крупнейшее событие в научной жизни, объединяющее все европейские общества теории и анализа музыки. X Конгресс впервые проводился в России и стал особенно масштабным, собрав более 400 участников.

Приятно отметить, что в столь значимом научном мероприятии были продемонстрированы достижения музыковедов Армении, представителем которой стала Светлана Корюновна, успешно выступившая с докладом на тему “Об одном свойстве фактуры в оркестровой музыке XX века”

С уважением,

проректор по научной работе, профессор К. В. Зенкин

Следует добавить, что благодаря оперативной работе оргкомитета к началу конгресса издательским центром Московской консерватории был издан объемистый (712 страниц) том тезисов, с которым можно ознакомится на сайте МГК: Десятый Европейский конгресс по музыкальному анализу, М., 2021.

EuroMAC–10 **стал важным событием в сфере аналитического музыкознания и смежных с ним музыкально–теоретических дисциплин, сыграл важную роль в деле развития международного сотрудничества.**

Мы попросили профессора С. К. Саркисян вкратце поделиться впечатлениями.

Впечатления от EuroMAC–10 очень необычные в нескольких отношениях. Во–первых, огромный охват исследовательских тем, методологии анализа, индивидуальных подходов в изучении музыки разных эпох и стилей. Это многообразие можно символично назвать “гимном науке о музыке”. Во–вторых, впервые Москва принимала в столь представительном составе крупнейших авторитетов со всего мира, что позволило оценить живую энергетику научной мысли. Наконец, для меня, как специалиста музыкальной культуры XIX–XX веков, было радостно видеть явное преобладание тематики, связанной с этим периодом. Новая и новейшая музыка в лице многочисленных участников конгресса, получила освещение как в русле обобщающего взгляда на единение настоящего с прошлым, так и с точки зрения современного этапа творческих экспериментов (например, в мультимедийном искусстве). Надо сказать, что центральной магистралью докладов по современной музыке стал вопрос организации звукового пространства, с чем было связана и проблематика моего сообщения.

Единственно, что вызывало дискомфорт, это общение в формате онлайн. Однако технически все переходы от секции к секции, возможность слушать нужного докладчика в установленное время, было безупречным.

МАРГАРИТА КИРАКОСЯН
музыковед

Չայկովսկու «Շչելկունչիկ» բալետը Երեւանի Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնի բեմում

1 Հունվարի 3-ին ներկա գտնվեցի Երևանի Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում կայացած Չայկովսկու «Շչելկունչիկ» բալետի ներկայացմանը:

Լսել էի բալետի մասին, գերվել Չայկովսկու երաժշտությամբ, բայց երբ անձամբ ներկա գտնվեցի ներկայացմանը սերս դեպի բալետային արվեստը և Չայկովսկին կրկնապատկվեց:

Բալետն սկսվեց գործիքային նախաբանով, որը մեզ տեղափոխեց հեքիաթ: Բացվեց վարագույրը, երևացին առատ լուսավորված բեմը, Սուրբ Ծննդյան նախապատրաստական դեկորացիաները: Քիչ հետո բեմն իրենց ներկայությամբ ակտիվացրին պրոֆեսիոնալ և վաստակավոր արտիստները՝ բազմերանգ հագուստներով, կատարյալ գեղեցիկ շարժուձևով:

Մթնոլորտը, որ ստեղծվել էր միջավայրից, էներգետիկան, որ փոխանցում էին բեմում փայլող արտիստները ամբողջությամբ կլանել էին հանդիսատեսին: Իսկ երաժշտությունը... այդ հիասքանչ տարերային մեղեդիները էլ ավելի էին ամբողջացնում տիրող ամանորյա տրամադրությունը: Որքան գեղեցիկ էր գործիքավորումը, տեմբրային ընտրությունը: Հարկ եմ համարում առանձնացնել տավիղների նվագաբաժնի կատարումը, որոնք իրենց արպեջոներով լրիվ ամբողջացնում էին հեքիաթային կերպարը:

Յուրաքանչյուրս բավականություն ստացանք, քանի որ թե՛ բալետի պարողները, թե՛ երաժիշտները մեծ սիրով և նվիրումով էին ներկայանում: Շատերը ցանկություն էին հայտնել ապահովել իրենց համար չքնաղ տոնական տրամադրություն, դրա վկայությունն էր լեփ լեցուն դահլիճն ու անվերջ պահանջարկ ունեցող ներկայացումը:

Ներկայացման ավարտին դահլիճը լցվեց անավարտ թվացող ծափերի ալիքներով, որն հատկապես սաստկացավ, երբ իր խոնարհումն արեց Մկների արքային մարմնավորող Արմեն Զաքարյանը: Ականատեսը լինելով նման տպավորիչ, պրոֆեսիոնալ ներկայացմանը, ցանկություն ունեմ բաց չթողնել դրանցից և ոչ մեկը:

ՏԱԹԵՎԻԿ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ
Երևանի պետական Ա.Բաբաջանյանի անվ. երաժշտամանկավարժական քոլեջի 3-րդ կուրսի ուսանող, քանոնահար

ՇՆՈՐՀԱՎՈՐԱՆՔՆԵՐ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ 100-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ

1

Ինչպես գիտենք, 2021 թվականը հանդիսությամբ նշվեց Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի 100-ամյակը: Այդ առթիվ Երևանի պետական կոնսերվատորիան, ռեկտոր, ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ Սոնա Հովհաննիսյանը և պրոֆեսորադասախոսական կազմն ստացել են բազմաթիվ շնորհավորական ուղերձներ: Անձամբ ձեռագիր շնորհավորանք է հղել աշխարհահռչակ դաշնակահար ***Եվգենի Կիսինը,*** ինչպես նաև *«New York City Opera»*-ի երաժշտական ղեկավար և գլխավոր դիրիժոր, ՌԴ վաստակավոր արտիստ ***Կոնստանտին Օրբելյանը,*** միջազգային մրցույթների դափնեկիր, թավջութակահար ***Ալեքսանդր Չաուշյանը,*** դաշնակահար, ՀՀ վաստակավոր արտիստ ***Հայկ Մելիքյանը,*** սոպրանո ***Լիաննա Հարությունյանը:*** Իրենց ուղերձներն են հղել անվանի կոնսերվատորիաներն. Գնեսինների անվ. ռուսական երաժշտական ակադեմիայի ռեկտոր ***Ալեքսանդր Ռիժինսկին,*** Բելոռուսիայի պետական երաժշտական ակադեմիայի ռեկտոր ***Եկատերինա Դուլովան*** և այլոց, որոնց ընթերցողը կարող է ծանոթանալ «Երաժիշտ» ամսաթերթի # 10 (190) 2021 թ. հոկտեմբերի համարում:

Հարկ է նշել, որ Երևանի կոնսերվատորիան առ այսօր շարունակում է ստանալ նորանոր շնորհավորանքներ, բազմապիսի մաղթանքներով և ԵՊԿ խմբագրությունը սիրով շարունակում է հրապարակել աշխարհի տարբեր անկյուններից ստացված շնորհավորական ուղերձները:

федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего образования «Московская государственная консерватория имени П.И. Чайковского»

Moscow P.I. Tchaikovsky Conservatory

Б.Никитская ул., д. 13, Москва, 125009
www.mosconsv.ru
Тел. (495) 629-96-59
Факс (495) 690-22-73
19.10.2021г № 2053
На № ______ от ______

B.Nikitskaya Street, 13, Moscow, 125009
Tel. (495) 629-96-59
Fax (495) 690-22-73

Ректору Ереванской государственной консерватории имени Комитаса, Заслуженному деятелю искусств РА, профессору С. О. ОГАНЕСЯН

Уважаемая Сона Оганесовна!

Московская государственная консерватория им. П. И. Чайковского поздравляет Ереванскую государственную консерваторию имени Комитаса со славным 100-летним юбилеем!

Ереванская консерватория появилась в результате мудрой и дальновидной политики основателя и первого ее руководителя - композитора и хорового дирижера, выпускника Московской консерватории Романоса Меликяна. Открытая в 1921 году как музыкальная студия, в течении двух лет переродившаяся в высшее учебное заведение, консерватория стала национальной гордостью Армении, в стенах которой были воспитаны поколения выпускников, прославляющих Alma mater во всем мире!

Романос Меликян сплотил прекрасный коллектив преподавателей, куда входили выпускники лучших в то время музыкальных вузов России и Европы, которые внесли в практику подготовки армянских музыкальных кадров самые передовые для того времени методики преподавания, ориентированные на подготовку музыкантов высокого уровня.

Пусть юбилейный год будет для вас годом достижений, а история Ереванской государственной консерватории имени Комитаса продолжается новыми именами и событиями!

С уважением,

И. о. ректора,
Заслуженный деятель искусств РФ,
доктор искусствоведения, профессор А. С. СОКОЛОВ

Исп. Худоборолова Диляра Николаевна
8-495-629-96-59

Մոսկվայի Չայկովսկու անվան պետական կոնսերվատորիան, ի դեմս ռեկտոր ***Ալեքսանդր Սոկոլովի.***

Պարոն Սոկոլովն իր խոսքում նշել է, կոնսերվատորիայի առաջին ռեկտոր, կոմպոզիտոր և դիրիժոր, ինչպես նաև Մոսկվայի կոնսերվատորիայի շրջանավարտ Ռոմանոս Մելիքյանի դերը բուհի կայացման գործընթացում՝ կոնսերվատորիան անվանելով Հայաստանի ազգային արժեք:

«Թող որ հոբելյանական տարին Ձեզ համար լինի ձեռքբերումների տարի, իսկ Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի պատմությունը շարունակվի նոր անուններով և իրադարձություններով», - նշել է պարոն Սոկոլովն իր ուղերձում:

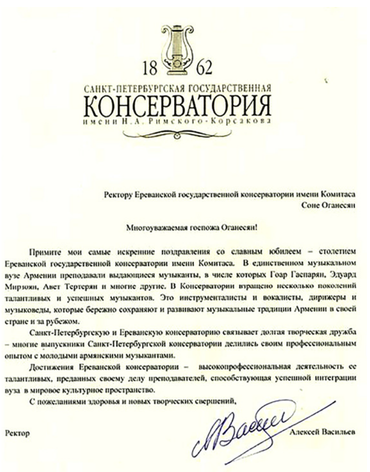
1862

САНКТ-ПЕТЕРБУРГСКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ КОНСЕРВАТОРИЯ имени Н. А. Римского-Корсакова

Ректору Ереванской государственной консерватории имени Комитаса Соне Оганесян

Многоуважаемая госпожа Оганесян!

Примите мои самые искренние поздравления со славным юбилеем – столетием Ереванской государственной консерватории имени Комитаса. В единственном музыкальном вузе Армении преподавали выдающиеся музыканты, в числе которых Гоар Гаспарян, Эдуард Мирзоян, Авет Тертерян и многие другие. В Консерватории взращено несколько поколений талантливых и успешных музыкантов. Это инструменталисты и вокалисты, дирижеры и музыковеды, которые бережно сохраняют и развивают музыкальные традиции Армении в своей стране и за рубежом.

Санкт-Петербургскую и Ереванскую консерваторию связывает долгая творческая дружба – многие выпускники Санкт-Петербургской консерватории делились своим профессиональным опытом с молодыми армянскими музыкантами.

Достижения Ереванской консерватории – высокопрофессиональная деятельность ее талантливых, преданных своему делу преподавателей, способствующая успешной интеграции вуза в мировое культурное пространство.

С пожеланиями здоровья и новых творческих свершений,

Ректор Алексей Васильев

Սանկտ Պետերբուրգի Ռիմսկի-Կորսակովի անվան պետական կոնսերվատորիայի ռեկտոր ***Ալեքսեյ Վասիլյևը.***

Շնորհավորելով ԵՊԿ ռեկտոր Սոնա Հովհաննիսյանին երաժշտական բուհի հարյուրամյա հոբելյանի առիթով՝ Վասիլյևը նշում է, որ Երևանի և Սանկտ Պետերբուրգի կոնսերվատորիաները միավորում է ստեղծագործական երկարամյա բարեկամությունը:

«Երևանյան կոնսերվատորիայի ձեռք բերումն իր տաղանդավոր և գործին նվիրյալ դասախոսների բարձրակարգ մասնագիտական գործունեությունն է, որը նպաստում է բուհի բարեհաջող ինտեգրմանն աշխարհի մշակութային համապատկերին», - գրել է պարոն Վասիլյեվը:

***

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի, սպորտի նախարար ***Վահրամ Դումանյանը***.

«Հարգելի՛ հայրենակիցներ,

Երևանի Կոմիտասի անունը կրող պետական կոնսերվատորիան բոլորում է 100-ամյակը: Անցնող տարվա բոլոր դժվարություններն ու բարդությունները մեկտեղվում են հոբելյանական երաժշտական աննախադեպ եռուզեռով, 100-ամյակը պատվող մշակութային միջոցառումներով: Երաժշտարվեստի հարգարժա՛ն ներկայացուցիչներ, դասախոսնե՛ր, ուսանողնե՛ր, արդեն մեկ դար է, ինչ աշխարհը հաղորդակից է հայ երգարվեստին, ճանաչում և վայելում է հայկական երաժշտական գործիքների՝ մեր դարավոր մշակույթը հավերժացնող ստեղծագործությունները, արդեն մեկ դար է՝ բուհի ուսանողներն ու շրջանավարտները համաշխարհային տարբեր բեմերում նվաճում են ունկնդիրների սիրտը, հանրահռչակում Հայաստանն ու հայկական մշակույթը, հաղթանակներ նվաճում՝ նաև փայլուն ելույթ ունենալով աշխարհահռչակ ստեղծագործողների կատարումներով: Եվ հպարտորեն պետք է ընդգծել, որ Կոնսերվատորիան, որպես երաժշտարվեստը կատարելագործող բուհ, տարբեր ժամանակներում հռչակավոր անուններ է տվել ոչ միայն հայ, այլև համաշխարհային մշակույթի համար. Առնո Բաբաջանյան, Ալեքսանդր Հարությունյան, Ավետ Տերտերյան, Տիգրան Մանսուրյան, Վաչե Շարաֆյան, Լուսինե Զաքարյան... Եվ անվերջ կարելի է թվարկել այս շարքը, որը մի վառ աստղաբույլ է երաժշտական երկնակամարում: Շնորհավորում եմ բոլորիս, շնորհավորում եմ Կոնսերվատորիայում սովորած բոլոր սերունդներին, այսօրվա սաներին, պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմին: Մաղթում եմ ազատ ստեղծագործական հնարավորություններ, անսպառ ուժ ու եռանդ, երաժշտության կախարդական աշխարհում ճախրելու բերկրանք: Առո՛ղջ եղեք, և թող հայ երգն ու երաժշտությունը հավերժանան նաև ձեզով, ձեր հուգու և մտքի թռիչքներով»:

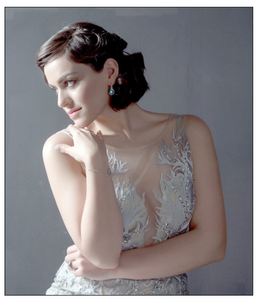

Եվրոպական օպերային բեմերի արտիստուհի, Երևանի Կոմիտասի անվ. պետական կոնսերվատորիայի շրջանավարտ, սոպրանո ***Ռուզան Մանթաշյանը.***

«Հարգելի և շատ սիրելի հարազատ բուհ, ռեկտոր Սոնա Հովհաննիսյան, պրոֆեսորադասախոսական կազմ, ուսանողներ, ադմինիստրացիայի աշխատակիցներ, շնորհավորում եմ մեզ բոլորիս այս հիանալի տոնի առթիվ: Ես 2011 թվականի շրջանավարտ եմ: Իմ ուսանողական տարիները մինչև օրս մեծ ջերմությամբ եմ հիշում:

Այն գիտելիքները, որոնք ստացել եմ կոնսերվատորիայում ինձ միշտ ուղեկցում են ստեղծագործական կյանքի տարբեր փուլերում: Հենց այստեղ դրվել են ամուր հիմքեր, որոնց վրա շարունակում եմ կառուցել նորանոր մասնագիտական հմտություններ:

Խոնարհումս բոլոր դասախոսների անձնանվեր գործի առաջ: Փորձելով չառանձնացնել ոչ ոքի՝ միևնույնն է չեմ կարող առանձնապես չհիշել երջանկահիշատակ պրոֆեսոր Վալերի Հարությունովին, ում ծննդյան 80-ամյակն էլ լրացավ այս տարի, ով մի քանի սերունդներ է կրթել իր դասավանդման տարիներին՝ նրանց շարքում բախտ է վիճակվել լինել նա և ինձ: Չեմ կարող չնշել նաև շատ սիրելի պրոֆեսոր Մարգարիտ Սարգսյանին, իր նվիրվածությունն ուսանողներին, իր գործին տալով մեզ ոչ միայն մասնագիտական գիտելիք, այլև պատրաստելով ապագա բարդ ճանապարհին իր անգին խորհուրդներով:

Շնորհավորում եմ նաև քեզ՝ ուսանող, ներկա և ապագա: Մի ցանկություն ունեմ միայն. եղի՛ր հետաքրքրասեր քո ընտրած մասնագիտության նկատմամբ երբեք չբավարարվելով դասախոսի պահանջկոտությամբ: Սա ավելին է, քան մասնագիտություն: Սա ապրելակերպ է:

Ուրեմն առա՛ջ դեպի նորանոր հաջողություններ:

Սիրով Ձեր՝
Ռուզան Մանթաշյան»

Արցախի Կրթության, գիտության, մշակույթի, սպորտի նախարար ***Լուսինե Ղարախանյանը.***

Նա իր խոսքում նշել է, որ Կոնսերվատորիան արդարացրեց առաջին հերթին հիմնադիրների ակնկալիքները, վերածվեց ազգային մշակույթի հրաշալի դարբնոցի, որտեղ կերտվել և կերտվում են մեր ինքնության լույսի սերմնացանները, հարատևության գաղափարի հմուտ ճարտարապետները:

«Կոնսերվատորիան բոլոր ժամանակներում հարազատ մոր պես նվիրվեց Արցախի տաղանդավոր երիտասարդների կոփման, կատարելագործման և Արցախում հայ ազգային հարուստ երաժշտարվեստի գոհարները բարձր պահելու գործին, որոնք վերադարձան Արցախ՝ իրենց հետ բերելով կենսական լույս»:

***

UCLA համալսարանի պրոֆեսոր, Dilijan Chamber Music Series փառատոնի գեղարվեստական ղեկավար, ջութակահար ***Մովսես Պողոսյանը.***

«Սիրելի ուսանողներ, դասախոսներ և Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի աշխատակիցներ, հղում եմ իմ սրտանց ողջույններն ու շնորհավորանքները բուհի 100-ամյակի առթիվ:

Դեռևս 1982-ին որպես ուսանող մասնակցությունս բուհի 60-ամյակի տոնակատարություններին ջերմ ու անմոռանալի հիշողություններ է բերում տոնական համերգներից՝ Գյումրիից մինչև Մոսկվա, քաղած դասերից և ստեղծված ընկերական կապերից:

Իմ ամենաերախտապարտ հիշողությունները կապված են իմ սիրելի ուսուցիչներ Վիլի Մոկացյանի (ջութակ), Կարեն Կոստանյանի և Զարեհ Սահակյանցի (կամերային երաժշտություն) հետ, ինչպես նաև դաշնամուրի նվիրյալ նվագակցողներ Ալիդա Ալթունյանի և Հասմիկ Պետրոսյանի հետ, ովքեր, բացի փայլուն մանկավարժներ լինելուց, ինձ համար մարմնավորել են իրական խոնարհությանը, համեստությանը և ամենօրյա անձնուրաց նվիրումը:

Ես նաև հիշում եմ, թե ինչպես էի առաջին անգամ կատարում իմ կոմպոզիտոր ուսանող գործընկերների ստեղծագործությունները՝ առաջին անգամ բացահայտելով նոր երաժշտական ստեղծագործության վրա աշխատելու բերկրանքը, որն ինձ մեջ կրում եմ մինչև այսօր:

Իր գոյության երկրորդ հարյուրամյակ թևակոխող Երևանի Կոմիտասի անվան պետական Կոնսերվատորիային ցանկանում եմ ամրություն, չնայած մեր երկրի և արվեստի համար դժվարին ժամանակաշրջանի, մաղթում եմ նաև հարգել մեծ ավանդույթները, բայց նաև չվախենալ նորն ընդունելուց և ժամանակի հետ զարգանալուց: Շնորհավորում եմ»:

(Տեքստի բնօրինակն անգլերեն է):

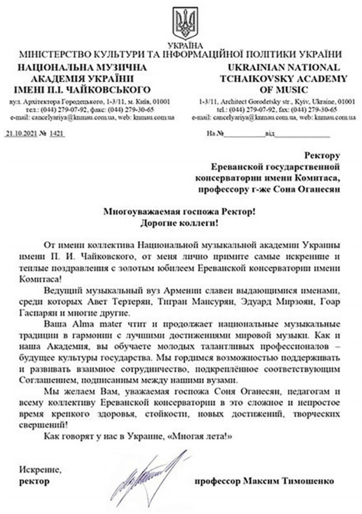
УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ ІМЕНІ П.І. ЧАЙКОВСЬКОГО
вул. Архітектора Городецького, 1-3/11, м. Київ, 01001
тел.: (044) 279-07-92, факс: (044) 279-30-65
e-mail: cancelyariya@knmau.com.ua, web: knmau.com.ua

UKRAINIAN NATIONAL TCHAIKOVSKY ACADEMY OF MUSIC
1-3/11, Architect Gorodetsky str., Kyiv, Ukraine, 01001
tel.: (044) 279-07-92, fax: (044) 279-30-65
e-mail: cancelyariya@knmau.com.ua, web: knmau.com.ua

21.10.2021 № 1421 На № ______ від ______

Ректору Ереванской государственной консерватории имени Комитаса, профессору г-же Сона Оганесян

Многоуважаемая госпожа Ректор!
Дорогие коллеги!

От имени коллектива Национальной музыкальной академии Украины имени П. И. Чайковского, от меня лично примите самые искренние и теплые поздравления с золотым юбилеем Ереванской консерватории имени Комитаса!

Ведущий музыкальный вуз Армении славен выдающимися именами, среди которых Авет Тертерян, Тигран Мансурян, Эдуард Мирзоян, Гоар Гаспарян и многие другие.

Ваша Alma mater чтит и продолжает национальные музыкальные традиции в гармонии с лучшими достижениями мировой музыки. Как и наша Академия, вы обучаете молодых талантливых профессионалов – будущее культуры государства. Мы гордимся возможностью поддерживать и развивать взаимное сотрудничество, подкреплённое соответствующим Соглашением, подписанным между нашими вузами.

Мы желаем Вам, уважаемая госпожа Соня Оганесян, педагогам и всему коллективу Ереванской консерватории в это сложное и непростое время крепкого здоровья, стойкости, новых достижений, творческих свершений!

Как говорят у нас в Украине, «Многая лета!»

Искренне,
ректор профессор Максим Тимошенко

Ուկրայինայի Չայկովսկու անվան ազգային երաժշտական ակադեմիայի ռեկտոր ***Մաքսիմ Տիմոշենկոն և ակադեմիայի անձնակազմը.***

Շնորհավորել է ԵՊԿ-ին ոսկե հոբելյանի առիթով և նշել է, որ հպարտ է բուհերի միջև ստորագրված համապատասխան համաձայնագրով ամրապնդված փոխադարձ համագործակցությունը պահպանելու և զարգացնելու հնարավորությամբ:

«Երևանի կոնսերվատորիան հարգում և շարունակում է ազգային երաժշտական ավանդույթները՝ համահունչ համաշխարհային երաժշտության լավագույն նվաճումներին: Ինչպես մեր Ակադեմիան, դուք ևս պատրաստում եք երիտասարդ տաղանդավոր մասնագետների՝ պետության մշակույթի ապագան»:

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

14.10.2021

DEAR HONORABLE AND VALUED PARTNER,

On behalf of the Arts Academy at Turku University of Applied Sciences we would like to extend our warmest congratulations to the Yerevan State Conservatory after Komitas for the great achievement of reaching the centenary.

We deeply value the partnership between our two institutions through the Erasmus+ Global programme and are proud to host yet another two wonderful musicians from YKSC this semester as well.

Yours sincerely,

Signature:

Eero Linjama
Position: Head of Education, Music and Performing Arts

Ֆինլանդիայի Տուրկուի Կիրառական Գիտությունների Համալսարանի ***Արվեստի ակադեմիան.***

Նամակում նշվում է, որ ակադեմիան խորապես կարևորում է երկու հաստատությունների միջև ստեղծված կապը Erasmus+ ծրագրի միջոցով և հպարտ է, որ այս կիսամյակում նրանք հյուրընկալում են ևս երկու տաղանդավոր երաժիշտների ԵՊԿ-ից:

***

Ռոստովի Սերգեյ Ռախմանինովի անվան պետական կոնսերվատորիայի անձնակազմը.

«Կոնսերվատորիան անցել է խորհրդանշական ու յուրօրինակ ճանապարհ: Հայաստանի պետականության հետ գրեթե միաժամանակ ծնված Երևանի կոնսերվատորիան իր մեջ մարմնավորում է ազգային դպրոցի ավանդույթների և երաժշտական կրթության եվրոպական լավագույն մոտեցումների կատարյալ համադրությունը», - նշվում է նամակում:

5

ՇՆՈՐՀԱՎՈՐԱՆՔՆԵՐ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ 100-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ

Հանրահայտ դաշնակահար ***Մարիաննա Շիրինյանը.***
«Սիրելի Կոնսերվատորիա, երաժշտական ոգու աղբյու՛ր:
Շնորհավորու՛մ եմ 100-ամյակդ:
Մեկ դար մեծ եռանդով, ոգեշնչմամբ, աշխատասիրությամբ, գործի հանդեպ անսահման սիրով և նվիրվածությամբ՝ չնայած պատմական դժվարություններին:

4

Շարունակիր այսպես և քո սաները միշտ բարձր կպահեն քո պատիվը մեր երկրի և աշխարհի տարբեր անկյուններում, սիրելի Ալմա-մատեր: Ինքս հասցրել եմ լինել ուսանող այս հիանալի հաստատությունում մեկ ու կես տարի, իմ շատ սիրելի և անմոռանալի Իգոր Յավրյանի դասարանում: Սա եղել է ինչպես մասնագիտական, այնպես էլ մարդկային տեսակետից ձևավորող ու իմ հետագա մասնագիտական կյանքի համար շատ կարևոր մի ժամանակահատված:
Մաղթում եմ բազում տարիների շարունակական հաջողություններ և անսպառ եռանդ:
Ամենաջերմ ցանկություններով և երախտագիտությամբ՝
Մարիաննա Շիրինյան»:

Թավջութակահար, Բեռլինյան ԿՈՒՍ քառյակի *(KUSS Quartet)* արտիստ, Բեռլինի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հրավիրյալ թավջութակահար ***Միքայել Հախնազարյանը.***

Նա իր նամակում նշել է, որ Հայաստանում ուսանելու շրջանը հագեցած էր, ակտիվ ու բեղուն: Ուսանելով հանրապետության երևելի ուսուցիչների մոտ՝ նրա օրերն ամբողջապես լցված էին արվեստով, համերգային ելույթներով, տարբեր սերնդի երաժիշտների հետ շփումներով, նոր ոլորտներ, ժանրեր ու երգացանկ ճանաչելով, ինչը նրան ձևավորվելու և ոտքի վրա ամուր կանգնելու հնարավորություն է տվել:

universidade de aveiro deca departamento de comunicação e arte
campus universitário de santiago 3810-193 aveiro - portugal tel. +351 234 370 389 deca.secretaria@ua.pt

On the behalf of the Communication and Art Department of the University of Aveiro (Portugal) it's my great pleasure and honor to send this congratulation letter to the 100th anniversary of the Yerevan Komitas State Conservatory. I would like to extend our congratulations to each person that work at the Conservatory, administrative, academic, and artistic staff, as well as to the students that give life and meaning to your outstanding work.
We are proud to have you as an active member of international mobility. We already hosted students from your institution as you already hosted some of us on the ERASMUS teaching mobility. Both experiences showed that our partnership must continue in the next future.
We wish all of you success and a wonderful jubilee concert next October 20th.

Head of the Department of Communication and Art
University of Aveiro
Professor Ana Isabel Veloso

Assinado por: ANA ISABEL BARRETO FURTADO FRANCO DE ALBUQUERQUE VELOSO
Num. de Identificação: 07752171
Data: 2021.10.15 14:58:23 +0100
CARTÃO DE CIDADÃO

Պորտուգալիայի Ավեյրոյի համալսարանի Հաղորդակցության և արվեստի բաժնի ղեկավար, պրոֆեսոր ***Անա Իզաբել Վելոսոն.***
«Մենք հպարտ ենք, որ Ձեզ հետ ենք՝ որպես միջազգային շարժության ծրագրերի գործընկեր: Մենք առիթ ենք ունեցել հյուրընկալելու ձեր հաստատության ուսանողներին, իսկ մեր դասախոսներից մի քանիսը հյուրընկալվել են ձեզ մոտ: Երկու փորձն էլ ցույց տվեցին, որ մեր գործընկերությունը պետք է շարունակվի նաև ապագայում»:

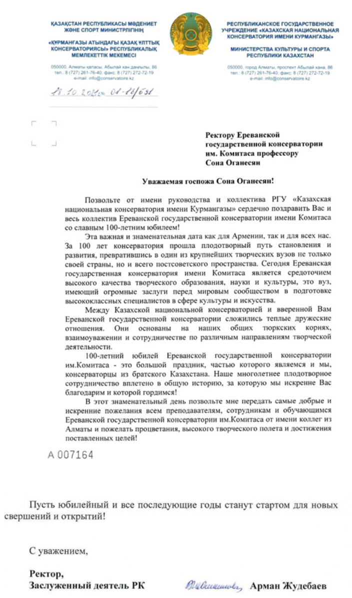

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІНІҢ
«ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
050000, Алматы қаласы, Абылай хан даңғылы, 86
тел.: 8 (727) 261-76-40; факс: 8 (727) 272-72-19
e-mail: info@conservatoire.kz

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ «КАЗАХСКАЯ НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНСЕРВАТОРИЯ ИМЕНИ КУРМАНГАЗЫ»
МИНИСТЕРСТВА КУЛЬТУРЫ И СПОРТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
050000, город Алматы, проспект Абылай хана, 86
тел.: 8 (727) 261-76-40; факс: 8 (727) 272-72-19
e-mail: info@conservatoire.kz

18.10.2021 № 01-18/591

Ректору Ереванской государственной консерватории им. Комитаса профессору Сона Оганесян

Уважаемая госпожа Сона Оганесян!

Позвольте от имени руководства и коллектива РГУ «Казахская национальная консерватория имени Курмангазы» сердечно поздравить Вас и весь коллектив Ереванской государственной консерватории имени Комитаса со славным 100-летним юбилеем!
Эта важная и знаменательная дата как для Армении, так и для всех нас. За 100 лет консерватория прошла плодотворный путь становления и развития, превратившись в один из крупнейших творческих вузов не только своей страны, но и всего постсоветского пространства. Сегодня Ереванская государственная консерватория имени Комитаса является средоточием высокого качества творческого образования, науки и культуры, это вуз, имеющий огромные заслуги перед мировым сообществом в подготовке высококлассных специалистов в сфере культуры и искусства.
Между Казахской национальной консерваторией и вверенной Вам Ереванской государственной консерватории сложились теплые дружеские отношения. Они основаны на наших общих тюркских корнях, взаимоуважении и сотрудничестве по различным направлениям творческой деятельности.
100-летний юбилей Ереванской государственной консерватории им.Комитаса - это большой праздник, частью которого являемся и мы, консерваторцы из братского Казахстана. Наше многолетнее плодотворное сотрудничество вплетено в общую историю, за которую мы искренне Вас благодарим и которой гордимся!
В этот знаменательный день позвольте мне передать самые добрые и искренние пожелания всем преподавателям, сотрудникам и обучающимся Ереванской государственной консерватории им.Комитаса от имени коллег из Алматы и пожелать процветания, высокого творческого полета и достижения поставленных целей!

А 007164

Пусть юбилейный и все последующие годы станут стартом для новых свершений и открытий!

С уважением,
Ректор,
Заслуженный деятель РК Арман Жудебаев

Ղազախստանի Կուրմանգազիի անվան ազգային կոնսերվատորիայի ռեկտոր ***Արման Ժուդեբայևը.***
Նա ի սրտե շնորհավորել է կոնսերվատորիայի հարյուրամյակը՝ նշելով, որ բուհը հարյուր տարվա ընթացքում կայացման և զարգացման հարուստ ճանապարհ է անցել՝ դառնալով մեծագույն երաժշտական կենտրոններից մեկը ոչ միայն երկրի ներսում, այլ նաև ամբողջ հետխորհրդային տարածքում:
«Այսօր Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիան դարձել է բարձրորակ ստեղծագործական կրության, գիտության, և մշակույթի կենտրոն: Այս բուհը մեծ ավանդ ունի համաշխարհային հանրության առջև արվեստի և մշակույթի ոլորտում բարձրաստիճան մասնագետների պատրաստման գործում»:

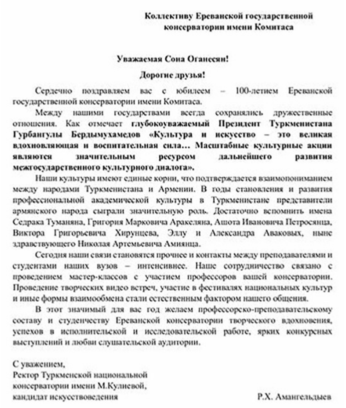

Коллективу Ереванской государственной консерватории имени Комитаса

Уважаемая Сона Оганесян!
Дорогие друзья!

Сердечно поздравляем вас с юбилеем – 100-летием Ереванской государственной консерватории имени Комитаса.
Между нашими государствами всегда сохранялись дружественные отношения. Как отмечает **глубокоуважаемый Президент Туркменистана Гурбангулы Бердымухамедов «Культура и искусство – это великая вдохновляющая и воспитательная сила... Масштабные культурные акции являются значительным ресурсом дальнейшего развития межгосударственного культурного диалога».**
Наши культуры имеют единые корни, что подтверждается взаимопониманием между народами Туркменистана и Армении. В годы становления и развития профессиональной академической культуры в Туркменистане представители армянского народа сыграли значительную роль. Достаточно вспомнить имена Седрака Туманяна, Григория Марковича Аракеляна, Ашота Ивановича Петросянца, Виктора Григорьевича Хирунцева, Эллу и Александра Аваковых, ныне здравствующего Николая Артемьевича Аминяца.
Сегодня наши связи становятся прочнее и контакты между преподавателями и студентами наших вузов – интенсивнее. Наше сотрудничество связано с проведением мастер-классов с участием профессоров вашей консерватории. Проведение творческих видео встреч, участие в фестивалях национальных культур и иные формы взаимообмена стали естественным фактором нашего общения.
В этот значимый для вас год желаем профессорско-преподавательскому составу и студенчеству Ереванской консерватории творческого вдохновения, успехов в исполнительской и исследовательской работе, ярких конкурсных выступлений и любви слушательской аудитории.

С уважением,
Ректор Туркменской национальной консерватории имени М.Кулиевой,
кандидат искусствоведения Р.Х. Амангельдыев

Մայա Կուլիևվայի անվան Թուրքմենստանի ազգային կոնսերվատորիայի ռեկտոր ***Ռասուլ Ամանգելդիևը***.
«Ի սրտե շնորհավորում ենք Ձեզ Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի 100-ամյակի առթիվ: Մեր մշակույթներն ընդհանուր արմատներ ունեն, ինչն ապացուցվում է Թուրքմենստանի և Հայաստանի ժողովուրդների միջև եղած լիակատար փոխըմբռնմամբ:
Թուրքմենստանում մասնագիտական ակադեմիական մշակույթի ձևավորման և զարգացման տարիներին հայ ժողովրդի ներկայացուցիչները նշանակալի դեր են խաղացել», - նշել է պարոն Ամանգելդիևը իր ուղերձում:

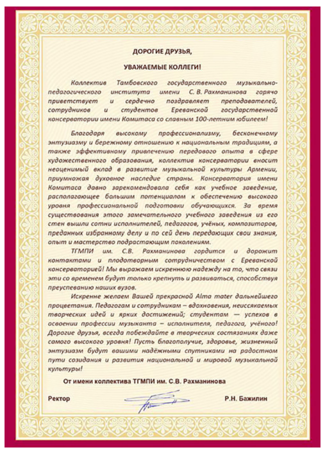

ДОРОГИЕ ДРУЗЬЯ,
УВАЖАЕМЫЕ КОЛЛЕГИ!

Коллектив Тамбовского государственного музыкально-педагогического института имени С. В. Рахманинова горячо приветствует и сердечно поздравляет преподавателей, сотрудников и студентов Ереванской государственной консерватории имени Комитаса со славным 100-летним юбилеем!
Благодаря высокому профессионализму, бесконечному энтузиазму и бережному отношению к национальным традициям, а также эффективному привлечению передового опыта в сфере художественного образования, коллектив консерватории вносит неоценимый вклад в развитие музыкальной культуры Армении, приумножая духовное наследие страны. Консерватория имени Комитаса давно зарекомендовала себя как учебное заведение, располагающее большим потенциалом к обеспечению высокого уровня профессиональной подготовки обучающихся. За время существования этого замечательного учебного заведения из его стен вышли сотни исполнителей, педагогов, учёных, композиторов, преданных избранному делу и по сей день передающих свои знания, опыт и мастерство подрастающим поколениям.
ТГМПИ им. С.В. Рахманинова гордится и дорожит контактами и плодотворным сотрудничеством с Ереванской консерваторией! Мы выражаем искреннюю надежду на то, что связи эти со временем будут только крепнуть и развиваться, способствуя преуспеванию наших вузов.
Искренне желаем Вашей прекрасной Alma mater дальнейшего процветания. Педагогам и сотрудникам – вдохновения, неиссякаемых творческих идей и ярких достижений; студентам — успехов в освоении профессии музыканта – исполнителя, педагога, учёного! Дорогие друзья, всегда побеждайте в творческих состязаниях даже самого высокого уровня! Пусть благополучие, здоровье, жизненный энтузиазм будут вашими надёжными спутниками на радостном пути созидания и развития национальной и мировой музыкальной культуры!

От имени коллектива ТГМПИ им. С.В. Рахманинова
Ректор Р.Н. Бажилин

Տամբովի պետական երաժշտական Ս. Վ. Ռախմանինովի անվան մանկավարժական ինստիտուտը՝ ի դեմս ռեկտոր ***Ռոման Բաժիլինի*** շնորհավորել է ԵՊԿ հոբելյանի առիթով.
Նամակում նշվում է, որ բարձր պրոֆեսիոնալիզմի շնորհիվ, անսահման ազգային ավանդույթների նկատմամբ խանդավառությամբ և հարգանքով, ինչպես նաև գեղարվեստական կրթության ոլորտում լավագույն փորձի արդյունավետ ներգրավմամբ, կոնսերվատորիայի անձնակազմն անգնահատելի ներդրում ունի Հայաստանի երաժշտական մշակույթի զարգացման գործում՝ ընդլայնելով երկրի հոգևոր ժառանգությունը:
«Մենք հպարտ ենք և փայփայում ենք Երևանի կոնսերվատորիայի հետ ունեցած կապերն ու արդյունավետ համագործակցությունը: Մենք մեր անկեղծ հույսն ենք հայտնում, որ այդ կապերը միայն կամրապնդվեն և կզարգանան ժամանակի ընթացքում՝ նպաստելով մեր բուհերի հաջողությանը»:

Գուսան Հավասու 125-ամյա հոբելյանին

1

2021 թ. հարուստ էր մշակութային իրադարձություններով և հոբելյաններով: Թվարկենք դրանցից մի քանիսը. Ալեքսանդր Սպենդիարյանի 150-ամյակը, Գուսան Հավասու 125-ամյակը, Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի հիմնադրման և «Հայկական հզոր խմբակ»-ի կոմպոզիտորներից Առնո Բաբաջանյանի, Էդվարդ Միրզոյանի և Ադամ Խուդոյանի 100-ամյա հոբելյանները, ինչպես նաև Ջոն Տեր-Թադևոսյանի 95, Միխայիլ Կոգժանի 75, Երվանդ Երկանյանի 70-ամյակը: Անդրադառնանք գուսան Հավասու հոբելյանին:

Նա մեր ժամանակների գուսանների ավագ սերնդի դասական ներկայացուցիչներից է, ում երգերն աչքի են ընկնում թեմատիկայի բազմազանությամբ և գեղարվեստական բարձր արժանիքներով:

Գուսան Հավասին՝ Արմենակ Պարսամի Մարկոսյանը ծնվել է 1896 թ. հունվարի 6-ին Վրաստանի Ծալկայի շրջանի Այազմա գյուղում: Երեք տարեկան հասակում «ծաղիկ» հիվանդությունից զրկվել է տեսողությունից:

Փոքրիկ Արմենակը երգում էր մանուկ հասակից: Արմենակի Հայրը գյուղում հայտնի երգասաց էր և հեքիաթասաց: Նա Արմենակի մոտ նկատում է ձայնային լավ տվյալներ, երգելու ունակություն և որոշում է որդուն ուղարկել հարևան գյուղի աշուղ Դովրանի մոտ սովորելու: Վերջինս Արմենակին սովորեցնում է սազ նվագել և որոշ գիտելիքներ հաղորդում գուսանական արվեստից: Արդեն 12 տարեկանում տղան, ընկերակցելով տեղի աշուղներին, շրջագայում է գավառի գյուղերում:

Հետագայում աշակերտում է նաև Սուլդա գյուղի նշանավոր աշուղ Թիֆիլիին՝ Եղո Մանուկյանին: Արմենակը Սուլդայում մնում է մոտ երկու տարի, վարպետը նրան հռչակում է աշուղ և տալիս է աշուղական անուն՝ Հավասի: Հավասի «հավաս» բառից է, որը հայերեն թարգմանվում է որպես՝ ցանկություն, տրամադրություն, սեր:

1929-ին Հավասին տեղափոխվում է Ախալքալաք և համընդհանուր ճանաչման է արժանանում 1930-ականներից: Ջավախքի տեղական ռադիոհաղորդումների ծրագրում և ամենուրեք հնչում էին անվանի գուսանի երգերը:

1939 թ. կեսերին Վրաստանի կոմպոզիտորների միության կողմից գործուղված կոմպոզիտոր Վաչե Ումր-Շատն Ախալքալաքի շրջանում գրի առավ աշուղական և ժողովրդական երգեր, որոնց թվում նաև գուսան Հավասու:

1940-ականներին Հավասին գրեց «Գնանք Երևան» երգը և տեղափոխվեց մայրաքաղաք: Նա համերգներով հանդես էր գալիս հանրապետության շրջաններում, գյուղերում, մշակույթի տներում, ելույթներ էր ունենում ռադիոյով, հեռուստատեսությամբ, երգերը տպագրվում էին թերթերում և ամսագրերում:

Հավասին մասնակցել է մի շարք գուսանական մրցույթների՝ արժանանալով մրցանակների: Իր երկերի կատարումով հանդես է եկել ԽՍՀՄ մի շարք երկրներում: Կյանքի օրոք հրատարակվել է գուսանի ստեղծագործության փոքրագույն մասը՝ «Բուրմունք» (1950 թ.), «Երգեր» (1958 թ.), «Իմ քնարը» (նոտագրված, 1961 թ.), «Քառյակներ» (1966 թ.), «Հասմիկ» (1975 թ.):

1967-ից դարձել է Հայաստանի գրողների և կոմպոզիտորների միությունների անդամ: 1967 թ. արժանացել է ՀԽՍՀ ժողովրդական արտիստի կոչման: Մահացել է Երևանում 1978 թ. փետրվարի 24-ին:

Հավասին գրել է մոտ 3600 աշուղական բանաստեղծություն, մոտ 2000 քառյակ, շուրջ 150 երգ, երգասացությամբ հեքիաթներ: Իր ստեղծագործություններում անդրադարձել է սիրային-քնարական, բարոյախրատական, վիպական և հայրենասիրական թեմաներին:

Նրա ժառանգության մեջ առանձնակի տեղ են գրավում սիրային բանաստեղծությունները: Հետագա տարիներին, արդեն լայն ճանաչում գտած գուսանը, իր երգացանկը հարստացնում է հայրենասիրական թեմաներով՝ Հայրենիքի հանդեպ տածած սերը. «Կուզեմ անդադար, թողած սեր ու յար, երգել քեզ համար, Հայրենիք», («Հայրենիք»): Նույն շնչով են գրված «Հայաստանի սիրուն սարեր», «Երիտասարդ Հայաստան», «Շինարար կյանք», «Սովետական կես դարը» և այլ երգեր: Գուսանը շատ երգեր ունի նվիրված բանակին, Հայրենական պատերազմին, իր սիրելի Ջավախքին և այլն: Նրան են պատկանում նաև «Հյուսիսային արև», «Դավաճան Արփիկը», «Աշխենը Սուրիկը» և այլ հեքիաթները:

Կիրառել է աշուղական դասական տաղաչափության ավելի քան 40 ձև, տարբերակել դրանք, օգտագործել նաև հայ ժողովրդական բանաստեղծության չափեր ու ձևեր: Աշուղի եղանակները ելևէջային հատկանիշներով բխում են գյուղական երգից, ցայտուն ազգային են: Մեղեդիական հնարամտությունը, հուզական ջերմությունը, ռիթմի և կառուցվածքների թարմությունը և ընդհանուր արտահայտչականությունը բնորոշ են նրա լավագույն երգերի եղանակներին՝ «Կոլխոզի չոբան», «Ինչ ասեմ յարիս», «Ջուր կերթաս», «Եղնիկի պես», «Ինչո՞ւ սիրեցիր» և այլն: Դրանցից մի քանիսը կոմպոզիտորները մշակել են ձայնի և դաշնամուրի, երգչախմբի, վոկալ կվարտետի և ժողովրդական երգի ու պարի անսամբլի համար:

Այսօր նույնպես Գուսան Հավասին հայ ժողովրդի սրտում է, իր արվեստը շարունակում է մնալ ազգային կարևոր արժեք, հիշում են նրան նաև իր ծննդավայրում՝ Ջավախքում: Իսկ 2010-ին Ախալքալաքում կանգնեցվել է նրա հուշարձանը: Այս տարվա հոբելյանի հետ կապված դեկտեմբերին ՀայՓոստը շրջանառության մեջ է դրել մեկ նամականիշ՝ նվիրված «Մեծանուն հայեր. Գուսան Հավասու (Արմենակ Մարկոսյան) ծննդյան 125-ամյակը» թեմային:

Նամականիշի վրա պատկերված է Հավասին՝ գործիքը ձեռքին, հայկական զարդաքանդակի խորապատկերով: Նամականիշի ներքևի աջ անկյունում պատկերված է «Գուսան Հավասի, 125 ԱՄՅԱԿ» գրառումը՝ հայերեն և անգլերեն լեզուներով:

Թողարկման օրը՝ 14 դեկտեմբերի 2021 թ.
Դիզայնը՝ Ռեմ Սահակյանի
Տպարանը՝ Cartor, Ֆրանսիա
Չափսերը՝ 45,0 x 33,0 մմ
Մեկ թերթի վրա՝ 10 հ.
Տպաքանակը՝ 25 000 հ.

http://javakhkmedia.com/?p=3817
https://www.haypost.am/am/Philatelia/Stamps-by-years/2021
https://avproduction.am/?ln=am&page=person&id=176&name=%D4%B3%D5%B8%
http://www.jamanak.com/content/%D5%A8%D5%B6%D5%AF%D5%A5%D6%80%

Նյութը պատրաստեց՝
ՄԱՐԳԱՐԻՏԱ ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆԸ

«ԵՊԿ-100» ուսանողական մրցույթ

Փետրվարի 18-ին Ակուստիկ լաբորատորիայում տեղի ունեցավ «ԵՊԿ-100» ուսանողական մրցույթի ամփոփման և մրցանակների հանձնման պաշտոնական արարողությունը: Մրցույթը նախաձեռնել էր Կատարողական արվեստի պատմության և տեսության ամբիոնի Միջառարկայական Մասնագիտացման Կենտրոնը: Ուսանողները՝ թվով 8 մասնակից, ծոնեցին հարազատ բուհին արվեստի ամենատարբեր ժանրերի իրենց հեղինակային ստեղծագործությունները՝ բանաստեղծություններ, տեսաֆիլմ, ինստալյացիա, դաշնամուրային դուետ, ֆոտոշար, կոլաժ: Հանձնաժողովի անդամները՝ ռեկտոր Սոնա Հովհաննիսյանը, պրոռեկտորներ Արամ Հովհաննիսյանը, Ծովինար Մովսիսյանը, Արմեն Բաղդասարյանը, Դաշնամուրային բաժնի դեկան Իրինա Հակոբյանը, ԿԱՊՏ ամբիոնի դասախոսներ Արամ Ավետյանը, Քրիստինե Շերոյանը, Լիլիթ Եփրեմյանը (ամբիոնի վարիչ, հանձնաժողովի նախագահ) քննության առան 7 հայտ (մեկ մասնակիցը ներկայացավ մրցույթից դուրս)՝ ըստ գնահատման հետևյալ բաղադրիչների. Գեղարվեստական գաղափար, Կատարման վարպետություն, Գեղարվեստական արդյունք: Շնորհվեց 4 մրցանակ և տրվեց 4 մասնակցության վկայագիր:

Շուշան Այվազյան

Զոյա Սարգսյան

Կարեն Սարջանյան

Գարեգին Գրիգորյան

Ակադեմիական երգեցողության ամբիոնի բակալավրականի 1-ին կուրսի ուսանող ***Շուշան Այվազյանը*** արժանացել է Առաջին մրցանակի (50 000 դրամ)՝ տեսաֆիլմի համար:

Ակադեմիական երգեցողության ամբիոնի մագիստրոսականի 1-ին կուրսի ուսանող ***Զոյա Սարգսյանը***՝ Երկրորդ մրցանակի (40 000 դրամ)՝ ինստալյացիայի համար:

Կոմպոզիցիայի ամբիոնի բակալավրականի 2-րդ կուրսի ուսանող ***Կարեն Սարջանյանը***՝ Երրորդ մրցանակ և (30 000 դրամ)՝ «Տոնական» 2 դաշնամուրի համար՝ ստեղծագործության համար:

Լարային բաժնի բակալավրականի 4-րդ կուրսի ուսանող ***Գարեգին Գրիգորյանը***՝ Չորրորդ մրցանակ, (20 000 դրամ)՝ ֆոտոշարի համար:

Մրցույթի ֆինանսավորումը՝ ռեկտորատի որոշմամբ, կատարվել է Երևանի Պետական Կոնսերվատորիայի բյուջեի հաշվին, որի համար Միջառարկայական Մասնագիտացման Կենտրոնը շնորհակալություն է հայտնում բուհի ղեկավարությանը:

Մասնակցության դիպլոմի արժանացած ուսանողները՝ ***Սոնա Թուրաբյանը, Հեղինե Խաչատրյանը, Լիլիթ Ղուշունցը, Նարեկ Խաչատրյանը*** ԿԱՊՏ ամբիոնի կողմից ստացան նվերներ՝ գրքեր և գրենական պիտույքներ:

Երաժիշտները կատակում են

Այս տարի փետրվարի 29-ին լրանում է իտալացի կոմպոզիտոր Ջոակինո Ռոսսինիի ծննդյան 230-ամյակը: Կոմպոզիտորի երաժշտական ժառանգության հիմքն է կազմում օպերային արվեստը: Նա գրել է 38 օպերա՝ սերիա և բուֆֆա ժանրերում:

Հարկ է նշել, որ XIX դարի սկզբին իտալական օպերային թատրոնը երկարատև ճգնաժամի մեջ էր: Օպերա-սերիան գտնվում է հնացած շաբլոնների ճիրաններում: Հանդիսատեսն առաջին հերթին ուշադրություն էր դարձնում մեներգիչների վիրտուոզությանը կատարողական տեխնիկայի վարպետությանը: Ուստի կոմպոզիտորն ստիպված էր գոհացնել մեներգիչներին: Օպերա-բուֆֆան համեմատաբար ավելի կենսունակ էր, սակայն նրանում նկատելի էր հակումը դեպի անմիտ զվարճությունը: Ռոսսինին հանդիսացավ իտալական օպերայի բարենորոգիչը: Նա կարողացավ ընդհանրացնել, ի մի բերել նախորդ XVIII դարի օպերային արվեստի նվաճումները, այսպիսով նպաստելով ժանրի հետագա զարգացմանը: Շնորհիվ Ռոսսինիի իտալական օպերան կրկին հասավ նախկին փառքին:

Ռոսսինիի արվեստը մեծ ազդեցություն ունեցավ ոչ միայն իտալական (Վ. Բելլինի, Գ. Դոնիցետտի, Ջ. Վերդի), այլև XIX դարի եվրոպական օպերային արվեստի հետագա զարգացմանը:

Կոմպոզիտորի գլուխգործոցներն են «Սևիլյան սափրիչ» և «Վիլհելմ Տելլ» օպերաները: Առաջինն ամբողջացնում է օպերա-բուֆֆայի նախորդ զարգացումը, իսկ երկրորդը՝ XIX դարի հերոսական-ռոմանտիկական օպերայի հիմքն է հանդիսանում:

***

Մի երիտասարդ կոմպոզիտոր հրավիրել էր Ռոսսինիին իր օպերայի պրեմիերայի: Մաեստրոն ընդունեց հրավերը: Ներկայացման ժամանակ ըստ իտալական ավանդույթի Ռոսսինին գլխարկը գլխին թողեց: Սակայն յուրաքանչյուր արիայից հետո նա հանում էր գլխարկը: Երբ իր կողքին նստած հեղինակը հարցրեց, թե նա ինչ է անում՝ Ռոսսինին պատասխանեց.

- Ողջունում եմ ձեր երաժշտության մեջ հանդիպած կոլեգաներին:

***

Ռոսսինին սիրում էր զանազան համեղ ուտեստներ պատրաստել և իր ամենամոտ բարեկամներին հյուրասիրել:

Մի անգամ, երբ հյուրերից մեկը գովում է նրա «Սևիլյան սափրիչ» օպերան, կոմպոզիտորը զբաղված լինելով կարկանդակ պատրաստելով, բացականչել էր.

- Ի՞նչ «Սևիլյան սափրիչ», դու փորձիր այս կարկանդակը, նոր կիմանաս, թե ես ինչ կոմպոզիտոր եմ:

***

Ապրելով Բոլոնիայում՝ Ռոսսինին մի հեղափոխական երգ է գրում, որն ոգևորում էր իտալացիներին ավստրիական լծից ազատագրվելու պայքարում:

Երիտասարդ կոմպոզիտորն զգում է, որ ավստրիական զորքերով լցված քաղաքում իր մնալն վտանգավոր է: Բայց Բոլոնիայից ոչ ոք չէր կարող մեկնել առանց գեներալի թույլտվության: Այնուամենայնիվ, կոմպոզիտորը որոշում է գնալ գեներալի մոտ և անցագիր ստանալ:

- Ո՞վ եք Դուք, - հարցնում է ավստրիական գեներալը:

Ռոսսինին տալիս է բերանն եկած առաջին պատահական ազգանունն ու ավելացնում.

- Ես երաժիշտ եմ, կոմպոզիտոր, բայց միայն ոչ այնպիսին, ինչպիսին է հեղափոխական երգեր գրող ավազակ Ռոսսինին: Ես սիրում եմ Ավստրիան և Ձեզ նվագախմբի համար գրել եմ ռազմական մի աշխույժ «Քայլերգ»:

Եվ գեներալին է հանձնում «Քայլերգ»-ի նոտաներն ու փոխարենն անցագիր ստանում:

Հաջորդ օրը զինվորական նվագախումբն արդեն կատարում էր «Քայլերգ»-ը Բոլոնիայի հրապարակում: Ի զարմանս ավստրիական գեներալի, իտալացիները լսելով այն ոգևորությամբ սկսում են երգել: Ի վերջո պարզվում է, որ դա Ռոսսինիի հեղափոխական երգի երաժշտությունն է:

Դժվար է պատկերացնել ավստրիացի գեներալի զայրույթն ու ափսոսանքը, որ խորամանկ կոմպոզիտորն արդեն հեռու էր Բոլոնիայի սահմաններից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՃԱՊՈՆԻԱՅԻ ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ 30-ԱՄՅԱԿԸ

1

2022 թվականի փետրվարի 25-ին Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի 4-րդ հարկի դահլիճում կայացավ համերգ՝ նվիրված Հայաստանի և Ճապոնիայի միջև դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման 30-ամյակին՝ դաշնակահարներ Յ. Ս. Բախի անվան միջազգային մրցույթի ոսկե մեդալակիր, ՀՀ վաստակավոր արտիստ, ԵՊԿ պրոֆեսոր Անահիտ Ներսեսյանի և միջազգային մրցույթների դափնեկիր Մարինա Գևորգյանի մասնակցությամբ: Համերգն անցավ հյուրերով լի դահլիճում և ջերմ մթնոլորտում:

Միջոցառմանը ներկա էին նաև հարգարժան հյուրեր և դիվանագիտական կորպուսի ներկայացուցիչներ: Ճապոնիայի Արտակարգ և լիազոր դեսպան Նորին Գերազանցություն պարոն Ֆուկուսիմա Մասանորին, ով իր ողջույնի խոսքն ուղղեց հանդիսատեսին և բոլորիս հիացրեց հայերեն լեզվի իմացությամբ: Պարոն Ֆուկուսիման խոսքերով այնքան ոգեշնչված էր, լսելով հարազատ մեղեդիներն, որ, համարյա թե համերգի ողջ ընթացքում կատարողների հետ համատեղ երգում էր:

ՀՀ Արտաքին Գործերի Նախարարի տեղակալ, հարգարժան պարոն Մնացական Սաֆարյանը, ով՝ չնայած իր աշխատանքային ծանրաբեռնվածությանը, հաճույքով ներկա գտնվեց համերգին: Հայաստանում Ճապոնիայի դեսպանատան երկրորդ քարտուղարը, հայ մշակութային իրադարձություններով մշտապես հետաքրքրվող Ռիկա Օնոդերան:

Երևանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի ռեկտոր՝ պրոֆեսոր Սոնա Հովհաննիսյանը և ԵՊԿ պրոռեկտոր Ծովինար Մովսիսյանը, ԵՊԿ ռեկտորի օգնական Շուշանիկ Մեհրաբյանը, Անահիտ Սամսոնյանը, կոնսերվատորիայի պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներկայացուցիչներ՝ պրոֆեսոր Սերգեյ Սարաջյանն ընտանիքով, դիրիժոր Ռուբեն Ասատրյանը, պրոֆեսոր Լուսինե Սահակյանն դստեր հետ, Երևանի երաժշտական դպրոցների տնօրեններ՝ Արմինե Մուրադյանը և Նաիրա Վահանյանը, վաստակաշատ ուսուցչուհի, դաշնակահարուհի Հասմիկ Մանուկյանը, ինչպես նաև թանգարանների ներկայացուցիչներ և բազմաթիվ այլ հյուրեր:

Արփինե Խաչատրյան և Ամելի Ոսկանյան

Համերգի ընթացքում հնչեցին հայ, ճապոնացի և եվրոպացի կոմպոզիտորների ստեղծագործություններ: Ի դեպ, ճապոնացի կոմպոզիտոր Յոշիանո Նակադայի «Ճապոնիայի տարվա եղանակները» դաշնամուրի համար սյուիտը, ինչպես նաև Ռոբերտ Շումանի «Մանկական դիմակահանդես»-ը և «Վեց դաշնամուրային պար»-ը Հայաստանում կատարվեցին առաջին անգամ:

Համերգը վարեցին Ամելի Ոսկանյանը և Հայաստանում «Հիկարի» կենտրոնի ներկայացուցիչ Արփինե Խաչատրյանը, որոնք տոնական հանդերձանքով հանդես եկան «Տերյան» մշակութային կենտրոնի տնօրեն Լիլիթ Մելիքյանի կողմից սիրահոժար տրամադրված հայկական շքեղ տարազով և «Հիկարի» կենտրոնի տնօրեն Կարինե Փիլիպոսյանի կողմից՝ ճապոնական կիմոնոյով:

Երեկոյի ընթացքում ներկայացվեց հետաքրքիր ֆիլմ՝ Հայաստանի և Ճապոնիայի գեղատեսիլ վայրերի պատկերներով, որը պատրաստել էին ռեժիսորներ Հասմիկ Ազատյանը և Հակոբ Թումանյանը, կինոօպերատոր Հակոբ Կարանֆիլյանը: Ֆիլմի հեռարձակումն ապահովեցին ԵՊԿ հասարակայնության հետ կապերի պատասխանատու Անահիտ Մինասյանը և ԵՊԿ ակուստիկ լաբորատորիայի ղեկավար Սերգեյ Ումրոյանը: Միջոցառումը պատշաճ անցկացնելու համար ջանքերը չխնայեց ԵՊԿ տնտեսական մասի ղեկավար Ռուբեն Ղևոնդյանը:

Միջոցառումը նկարահանեցին օպերատոր Հայկ Պետրոսյանը և լուսանկարիչ Ռոբերտ Ասատրյանը, պաստառները ձևավորեց Դավիթ Ոսկանյանը:

Համերգի մասնակիցները շնորհակալություն են հայտնում բոլոր նրանց ով մեծ աջակցություն ցուցաբերեցին համերգի իրականացմանը:

Շնորհակալություն մեր մշտական բարեկամ՝ ԵՊԿ-ի «Երաժշտական Հայաստան» ամսագրի և թերթի հիմնադիր և գլխավոր խմբագիր, հարգելի Գոհար Շագոյանին:

ՄԱՐԻՆԱ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ
դաշնակահար

❖ ❖ ❖

Ալեքսանդր Սպենդիարյանի 150-ամյակին նվիրված

«Ֆորտե» համահայկական երաժշտական փառատոնին ԵՊԿ ուսանողների ակտիվ մասնակցության համար ԵՊԿ ռեկտոր Սոնա Հովհաննիսյանի անունով ստացվել է շնորհակալագիր:

❖ ❖ ❖

Հայ երաժշտարվեստի զարգացման, սերունդների կրթման, դաստիարակման գործում մեծ ներդրում ունենալու համար և ծննդյան 85-ամյա հոբելյանի կապակցությամբ Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի

պրոֆեսոր, բանագիտության ամբիոնի վարիչ ***Ալինա Փահլևանյանը*** պարգևատրվել է Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության Ոսկե մեդալով:

Վաստակաշատ երաժշտագետին պարգևը հանձնել է ՀՀ ԿԳՄՍ նախարար Վահրամ Դումանյանը: *«Նախարարությունը բարձր է գնահատում Ձեր հայրենանվեր գործունեությունը, որ տասնյակ տարիներ իրականացնում եք երաժշտագիտության և բանագիտության ոլորտներում: Հանդիսանալով բազմաթիվ մասնագիտական գրքերի, թարգմանությունների հեղինակ՝ մինչ օրս շարունակում եք մեծագույն սիրով և պրոֆեսիոնալիզմով կրթել ու դաստիարակել երիտասարդ սերնդին՝ չխնայելով ջանք և եռանդ նրանց մասնագիտական կայացման գործում»,*- ընդգծել է նախարարը՝ հավելելով, որ այս պարգևը համեստ գնահատականն է վաստակաշատ մտավորականի կատարած մեծ աշխատանքին:

Հանդիպմանը ներկա էին նաև ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Արա Խզմալյանը, Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի ռեկտոր, պրոֆեսոր Սոնա Հովհաննիսյանը, Կոմիտաս թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Նիկոլայ Կոնստանդյանը:

ԵՊԿ ռեկտոր Սոնա Հովհաննիսյանն էլ փաստել է Ալինա

Փահլևանյանի անգնահատելի վաստակը և նշել, որ լինելով կոնսերվատորիայի հիմնասյուներից՝ նա միշտ արդիական է, բոլոր ժամանակներում՝ ժամանակակից:

Ալինա Աշոտի Փահլևանյանը 1970-ից դասավանդում է Երևանի պետական կոնսերվատորիայում (բանագիտության ամբիոնի վարիչ՝ 1992-ից, պրոֆեսոր՝ 1996-ից):

Ալինա Փահլևանյանի ուսումնասիրությունները վերաբերում են երաժշտական բանագիտության տեսությանը: Հեղինակել է «“Կարոս խաչ” վիպական ասքի նորահայտ պատումները» (2004 թ.), «Հայ երաժշտական ֆոլկլորագիտության խնդիրները» (ռուսերեն, 2005 թ.) աշխատանքները, Հայրիկ Մուրադյանի կատարումներից վերլուծել և կազմել է «Հայրենի երգեր» ժողովածուն (1980 թ., 3-րդ հրատարակություն, 2018 թ.), «Հայկական ժողովրդական երգեր և նվագներ. Թալին» (1984 թ., 2-րդ հրատարակություն, 2012 թ., համահեղինակ), «Հայրենական մեծ պատերազմը հայ ժողովրդական և գուսանական երգերում» (1995 թ., համահեղինակ) ժողովածուները: Հրատարակել է «“Սասնա ծռեր” դյուցազնավեպը» (1996 թ., համահեղինակ), «Հայ ժողովրդական երգեր և նվագներ» մատենաշարը (2009 թ., 2013 թ., 2014 թ.), «Հայ երաժշտական ֆոլկլորի ռիթմիկայի առանձնահատկությունները» (2014 թ.) դասագիրքը: Հեղինակ է նաև հանրակրթական դպրոցի երաժշտության դասագրքերի (I-VII դասարան) և մեթոդական ձեռնարկների: Ռուսերենից թարգմանել, խմբագրել և կազմել է «Արամ Խաչատրյան. նամակներ» (2003 թ.) ժողովածուն:

https://escs.am/am/news/11624?fbclid=IwAR185Aqv P3geMuMK2Kroy6-9ghr7pWOuC_Zz6AThx-juh38QyWf0ZCrabfg

❖ ❖ ❖

ՀՀ ԿԳՄՍ նախարար Վահրամ Դումանյանն ընդունել է ԵՊԿ Օպերային Ստուդիայի գեղարվեստական ղեկավար ***Հասմիկ Պապյանին***: Հանդիպմանը ներկա էր նաև նախարարի տեղակալ Արա Խզմալյանը:

Զրույցի ընթացքում տիկին Պապյանը նշել է, որ 32 տարի արտերկրում ապրելուց հետո 2020-ին վերադարձել է Հայաստան և ստանձնել Կոնսերվատորիայի օպերային

ստուդիայի գեղարվեստական ղեկավարի պարտականությունները.

«Սա լավագույնն էր, ինչով կցանկանայի զբաղվել: Սա հնարավորություն է՝ իմ օրինակով ուղղորդելու տեղացի երիտասարդներին, նրանց հասցնելու մեծ բեմեր՝ առավելագույնս օգտագործելով իմ ներուժն ու կարողությունները»,- նշել է Հասմիկ Պապյանը հանդիպման ընթացքում:

https://www.aravot.am/2022/02/09/1246576/?fbclid=IwAR26apvvTmqMcZ SRWfYbSh7qI6jXz_uEgKa1DIzUmTFMg30aLoHMLzcPvmY

❖ ❖ ❖

Փետրվարի 4-ից 6-ը Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան, Հայաստանի բուհերի արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միությունը և Solidarity center միջազգային կենտրոնը, Հայաստանի մասնաճյուղի հետ համագործակցության շրջանակ-

ներում, կազմակերպել էին բուհերի արհեստակցական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների արտագնա սեմինար:

Սեմինարի մասնակիցների թվում էին նաև Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի արհեստակցական կազմակերպության ներկայացուցիչները՝ Գոհար Նշանյանը, Արամ Ավետյանը և Նոնա Ոսկանյանը:

Վալերի Ապրեսի Հարությունյանի ծննդյան 80-ամյակին

Հովհաննես Հովհաննիսյան, Գալինա Ցոլակյան, Կարեն Լավչյան

Վալերի Հարությունյանի անվան մրցույթ-փառատոն

Արթուր Աղաջանով

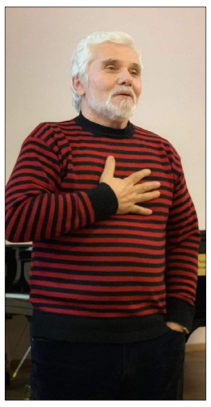

Կոնստանտին Սիմոնյան

Գայանե Գեղամյան

Ալեքսանդր Թամազով

Հայկ Ավդալյան, Արտյոմ Հարությունյան

Վալերի Ապրեսի Հարությունյանի ծննդյան 80-ամյակին նվիրված Շնորհանդես-համերգը վերածվեց հանդիսավոր երեկոյի, որի ընթացքում տեղի ունեցավ *“Basso exstraordinaire, Brillant”* գիտամեթոդական հոդվածների ժողովածուի շնորհանդեսը: Միջոցառմանը ներկա էին ԵՊԿ ռեկտոր, պրոֆեսոր Սոնա Հովհաննիսյանը, գիտության գծով պրոռեկտոր Ծովինար Մովսիսյանը, ինչպես նաև պրոֆեսորադասախոսական կազմը, Հարությունյանի սաներն ու գործընկերները:

Հոբելյանական երեկոն պատրաստել էին նրա հավատարիմ գործընկեր՝ ԵՊԿ պրոֆեսոր, Վալերի Հարությունյանի երկարամյա կոնցերտմայստեր, դաշնակահար Մարգարիտ Սարգսյանը և գրքի հրատարակչական գործին ձեռնամուխ եղած “ԵՊԿ հրատարակչություն”-ը հանձինս գլխավոր խմբագիր-հիմնադրի, երաժշտագետ Գոհար Շագոյանի, ով հանդես եկավ ներածական խոսքով և վարեց միջոցառման ընթացքը: Նա իր խոսքում նշեց, *«Պատահականություն չէ և նախախնամություն է, որ Վալերի Հարությունյանը ծնվել է 1941 թվականի, հոկտեմբերի 8-ին, երբ Հայ Առաքելական Եկեղեցին նշում էր Թարգմանչաց տոնը: Հայ Առաքելական Եկեղեցին մեծ դերակատարություն ունեցավ Վ. Ա. Հարությունյանի կյանքում՝ օգնեց, որ նա վերադառնա Հայրենիք և իր ամբողջ կյանքում գործեց ի փառս Հայոց Եկեղցու (Սուրբ Էջմիածնի երգչախմբում հանդես գալով որպես մենակատար) և Հայ Օպերային արվեստի: Նա նաև վառ մանկավարժ էր, ով տարիների ընթացքում դաստիարակել է ակադեմիական մեներգեցողության բազում սերունդներ: Պատահականություն չէր, որ եկեղեցու կոնդակով հաստատված բարձրագույն մեդալով պարգևատրմանը նրա աշխարհիկ արվեստն ու կյանքը ներկայացրեց երգչի վաղեմի բարեկամ, կոնսերվատորիայի “ԵՊԿ հրատարակչության” տնօրինությունը հանձին այն ժամանակ գործող հրատարակչության բաժնի վարիչ և “Երաժշտական Հայաստան” ամսագրի պատասխանատու քարտուղար՝ Վալենտին Թովմասյանի»:*

Միջոցառման սկզբում Վալերի Հարությունյանի մասին ջերմ խոսք ասած ԵՊԿ ռեկտոր, պրոֆեսոր Սոնա Հովհաննիսյանը: Այնուհետև դահլիճը ողողվեց Հարությունյանական անզուգական և յուրահատուկ ձայնով: Ձայնագրությամբ հնչեց Ֆրանց Լեհարի *“Lippen schweigen”* դուետը ԵՊԿ դոցենտ Մարիա Քոչարյանի հետ (Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տանը տեղի ունեցած 70-ամյա հոբելյանին նվիրված համերգից):

Համերգը մերթընդմերթ ընդմիջվում էր Վ. Հարությունյանի կատարումների տեսահոլովակներով: Ձայնագրությամբ հնչեց նաև Հարությունյանի հայտնի Կալիստենի դերերգը Գաետանո Դոնիձետտիի «Պոլիկտոս» օպերայից:

Խոսքով հանդես եկավ նաև ԵՊԿ ակադեմիական երգեցողության ամբիոնի վարիչ, պրոֆեսոր Գայանե Գեղամյանը: Հարությունյանի մեթոդիկայի դասավանդման և գրքում զետեղված հոդվածների մասին խոսեց պրոֆեսոր Մարգարիտ Սարգսյանը, ով գրքի լույս ընծայման գաղափարի հեղինակն ու իրագործողն էր:

Իրենց հուզառատ խոսքով ելույթ ունեցան նաև սաները՝ Մարգարիտ Մարզպանը, Մարիցա Թիլիքյանը (ով Հարությունյանի մոտ էր սովորել մինչև 3-րդ կուրսը ներառյալ և ավարտել է ԵՊԿ-ն Օլգա Գաբանայի դասարանում): Գերմանիայից միջոցառմանը ձայնագրության միջոցով մասնակցեց նաև Վազգեն Ղազարյանը: Նրա կատարմամբ լսեցինք Ջուզեպպե Վերդիի «Դոն Կառլոս»-ից հատված:

Վալերի Հարությունյանի վերջին շրջանավարտը՝ Արթուր Աղաջանովը իր գեղեցիկ ու հզոր ձայնով հանդես է գալիս նաև փոփ երաժշտության բնագավառում: Իր կատարմամբ ունկնդիրները լսեցին Կոնստանտին Օրբելյանի **“Шум берез”** երգը:

Վալերի Հարությունյանի մասին հուշերով ջերմորեն կիսվեց ԵՊԿ պրոֆեսոր, մեներգիչ Կոնստանտին Սիմոնյանը: Այնուհետև Վալերի Հարությունյանի տեսաձայնագրությամբ հնչեց Գեորգի Սվիրիդովի **“Как яблочко румян”** ռոմանսը:

Հարությունյանի սաներից Ռուզան Մանթաշյանն Շվեդիայից ուղարկել էր Գրանդ-օպերայի ներկայացումից Շառլ Գունոյի «Ֆաուստ» օպերայից Մարգարիտայի արիայի կատարումով ձայնագրությունը:

Իր փայլուն կատարմամբ Շնորհանդես-համերգին հանդես եկավ Հարությունյանի սաներից Սերգեյ Սարգսյանը, ով շարունակում է վարել Վալերի Հարությունովի դասարանը Ղազարոս Սարյանի անվան Արվեստի դպրոցում: Նա կատարեց Ջուզեպպե Վերդիի «Սիմոն Բոկկանեգրա» օպերայից Ֆիեսկոյի ռոմանսը: (Նույն համարով նա հանդես էր եկել նաև Արվեստի դպրոցում նախորդ օրը):

Ելույթ ունեցան Վալերի Հարությունյանի անվան մրցույթ-փառատոնի մասնակիցները՝ Գևորգ Մաղաքյանի 7-ամյա աշակերտ Հայկ Ավդալյանին նվագակցել էր Արտյոմ Հարությունյանը:

Բարձր տարիքային խմբում Գրան պրիի ար-

8

ՔԱՄԻԼ ՍԵՆ-ՍԱՆՍ «ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՇՔԱՀԱՆԴԵՍ»

Նյութը գրված է որպես ճանաչողական ծավալում հողված դպրոցահասակ երեխաների համար:

Այն գտնում ենք անհրաժեշտ նպաստելու երեխաների ուսուցման և ընդհանուր զարգացման համար:

Թանկագին բարեկամներ, տարիներ առաջ Ֆրանսիայում ապրում էր մի երաժիշտ, որի անունն էր Քամիլ Սեն-Սանս, և նա անսովոր կրքոտությամբ տարված էր իր գործով: Մի անգամ կոմպոզիտորը որոշեց որոշ ժամանակով հանգստանալ և առանձնանալ Ավստրիայի գյուղերից մեկում: Հենց այստեղ էլ, ավստրիական բնության տպավորության ներքո, հեղինակը գրեց «Կենդանիների շքահանդես» սյուիտը:

Սյուիտը ֆրանսերենից թարգմանած նշանակում է «հաջորդականություն», «հերթագայություն»: Այսպիսով, երաժշտական ստեղծագործությունը, որը կազմված է մի քանի հերթագայող, տարաբնույթ պիեսներից, որոնք միավորված են մտահղացման ընդհանրությամբ, հենց սյուիտն է:

«Կենդանիների շքահանդես» հանրահայտ ցիկլը (1886 թ.) Քամիլ Սեն-Սանսը մտահղացել է որպես երաժշտական կատակ: Այս «կենդանաբանական սյուիտի» բացառիկությունն այն է, որ հասկանալի է ինչպես երեխաներին, այնպես էլ մեծահասակներին: Պատանի ունկնդիրները ծանոթանում են կենդանական աշխարհի տարբեր կերպարների հետ, մինչդեռ մեծահասակները նկատում են դրանցում բնորոշ մարդկային կերպարներ և ճանաչում են Ջ. Ռոսսինիի, Ֆ. Մենդելսոնի, Հ. Բեռլիոզի, Ժ. Օֆենբախի ծանոթ մեղեդիները:

Ահա դանդաղ քայլում է ինքնասիրահարված և գոռոզ Առյուծը՝ պատրաստ դաս տալ յուրաքանչյուրին, ով համաձայն չէ իր «արքայական» կարգավիճակի հետ: Ահա օպերետի դանդաղեցված մեղեդու ներքո հազիվհազ սողում են կրիաները: Որքան հեգնանք կա այստեղ: Նաև «Փղերի» ծանրքաշային վալսում է այդ հեգնանքը դրսևորվում: Հեգնանքից զուրկ միակ պիեսը «Կարապն» է: Չցանկանալով անլուրջ կոմպոզիտորի համբավ ձեռք բերել՝ Կ. Սեն-Սանսն արգելեց իր կենդանության օրոք հրապարակել «Կենդանիների կառնավալի» բոլոր պիեսները՝ բացառությամբ այս պիեսի: «Կարապը» առաջին կատարումից անմիջապես հետո դարձավ շատ հանրաճանաչ: Նմանատիպ համբավ էր սպասվում այս ամբողջ հիասքանչ ստեղծագործությանը:

(Տեսանյությունում սյուիտը կկատարվի մի փոքր այլ կազմով. Նորա Շեկյան՝ առաջին ջութակ, Մարիա Բաժկովա՝ երկրորդ ջութակ, Մարալ Վերբոլ՝ ֆլեյտա, Շուշան Ղազարյան՝ կիթառ, Եկատերինա Նազարովա՝ դաշնամուր: Տեսանյութը կարող եք գտնել հետևյալ հղումով. https://youtu.be/gS59bW3QBwA)

Իսկ այժմ, սիրելի ունկնդիրներ, առաջարկում եմ ձեզ պատրաստել նկարչության ալբոմ, գունավոր մատիտներ, ֆլոմաստերներ կամ ներկեր (ով ինչ ունի) և երաժշտության ներքո սկսեք նկարել կենդանիներին՝ ցուցադրելով և շեշտելով դրանցից յուրաքանչյուրի բնութագրական գիծն ո շարժուձևը: Մեծահասակ ունկնդիրներն այս հիանալի սյուիտը լսելիս կարող են իրենց «կտավի» վրա պատկերել նաև սարկազմ և հեգնանք:

Սյուիտն սկսվում է նախաբանով. թվում է, թե այդ հնչյունների մեջ ընդհանրապես ներդաշնակություն չկա, որ երաժիշտները խաղով են տարվել, համերգից առաջ տաքացնում են մատներն ու գործիքները: Բայց այստեղ ուրախ կակաֆոնիայի ձայնը խզվում է դաշնամուրի անզուսպ գլիսանդոյով: (Սա այն է, երբ 3 մատները արագորեն սահում են ստեղների վրա՝ շրջելով ձեռքի ափը):

Եվ առաջինը պիեսում նկարագրվում են, ի՞նչ եք կարծում, որ կենդանիները. ճիշտ եք, Առյուծները՝ կենդանական աշխարհի թագավորները: Ի՞նչն է բնութագրական առյուծի համար, բացի տպավորիչ տեսքից: Ճիշտ է, դուք այս անգամ էլ գլխի ընկաք՝ առյուծի մռնչոցը: Առյուծի ահեղ մռնչյունը պարզ և տպավորիչ կերպով փոխանցվում է դաշնամուրային օկտավաների քրոմատիկ ալիքներով: Այդ մռնչոցը հնչում է ամբողջ պիեսի ընթացքում: Իսկ հիմա կլսենք արքայական երթը: Առյուծները հանդիսավոր քայլում են հպարտ և վեհ:

Եվ ահա, ի հակակշիռ տպավորիչ առյուծների, բեմ են մտնում ծղրտացող, քառտիկ վազվզող հավերն ու ճտերը: Նույնիսկ ավագ աքաղաղը իր խիստ ծուղրուղուով չի կարողանում իր հարազատներին կարգի հրավիրել:

Հետաքրքիր է, ինչ գործիքներով են նվագում այս հատվածը: Ճիշտ է, լարային: Ֆլեյտան պատկերում է աքաղաղի խիստ կռթկռթոցը: Իսկ պատահաբար հայտնված հնդկահավին պատկերում է կիթառը: Դաշնամուրը ավարտում է թռչունների անտանելի շատախոսությունը մի հզոր ակորդով: Հարկ է նշել, որ հավերի մոտիվը Սեն-Սանսը վերցրել է մեկ այլ ֆրանսիացի կոմպոզիտորից՝ Ֆրանսուա Կուպերինից, որը հեղինակից երկու դար առաջ էր ապրել:

Ինչ-որ տեղ՝ հեռվում, հայտնվում են արագ վազող անտիլոպները: Այս կոմպոզիցիայում դաշնակահարուհին ցույց է տալիս գործիքին տիրապետելու վարպետությունը, ցուցադրելով մատների զարմանալի սահունություն:

Հաջորդ համարը սարսափելի դանդաղ կինչի: Գիտե՞ք ինչու: Ճիշտ է, սա դանդաղաշարժ կրիաներն են պարում: Նրանք ջրում են արագ լողում, իսկ ցամաքում հազիվ սողալով են շարժվում: Իհարկե, ձեր կյանքում գոնե մեկ անգամ լսել եք «կան-կան» կոչվող չարաճճի մեղեդին: Ժակ Օֆենբախի «Օրփեոսը դժոխքում» օպերետից այս պարը արդեն վաղուց ապրում է իր կյանքով, ինչը չի կարելի ասել հենց օպերետի մասին: Իսկ հիմա պատկերացրեք, թե ինչպես են այս պարը պարում կրիաները: Պատկերացնո՞ւմ եք: Հավանաբար, երաժիշտների համար հեշտ չէ, աղեղները դանդաղ շարժելով լարերի վրայով, կատարել համարը՝ հազիվ զսպելով ծիծաղը՝ տեսնելով, թե ինչպես են անշնորհք սողունները կատարում «կան-կանը»: Հենց այնպես չի կոմպոզիտորը ստեղծագործության մեջտեղում գրել կեղծ ակորդը. Եվ անճարպիկ կրիաները տրորում են իրենց թաթերը:

Նկատե՞լ եք, Սեն-Սենսը համարների հերթագայության հարցում շեշտը դնում է հակադրության վրա: Առյուծի մռնչոց, վսեմություն, և անդադար կռթկռթոց ու քաոս: Արագություն, այծքաղների (անտիլոպների) ճկունություն և դանդաղկոտություն, անճարպիկ ընթացք: Ստորին ռեգիստր - վերին ռեգիստր: Եթերայնություն, թեթևություն - գարշելիություն, ծանրություն: Անճկուն մեծ ծանրաքարշներ և անճկուն փոքրիկ թեթև քաշայիններ:

Եվ ահա հաջորդ համարը տրամադրվում է անճոռնի մեծ պարողներին: Գլխի ընկա՞ք՝ որ կենդանու մասին ենք խոսում: Շատ ապրեք՝ փղերն են: Նրանք շարք են կանգնում և սկսում են դոփել վալսի ռիթմը: Այս անգամ Սեն-Սանսը մեղեդին վերցրել է իր գործընկերներ Բեռլիոզից՝ «Ֆաուստի դատապարտումը» դրամատիկ լեգենդից՝ սիլֆերի պարը և Մենդելսոնից՝ «Ամառային գիշերվա երազ» սյուիտից՝ սկերցո:

Նրանց երկու եթերային պարերը այժմ ծառայում են որպես նվագակցություն վալս պարող փղերի համար: Գործիքների ռնգախոս բասը աղավաղում է պարի հնչման թեթևությունը:

Եկել է երկար ոտքերով ցատկոտող կենգուրուների հերթը: Կենգուրուների զանգվածեղ թաթերի շրմփոցը փոխանցելու համար կոմպոզիտորը ստիպված էր օգտագործել ֆորշլագներ. սա այն է, երբ մոտակա երկու հնչյունները հնչում են հերթագայությամբ: Պատկերացրեք, կարծես մի նոտան շտապում է և հաջորդ նոտայից առաջ է ընկնում: Հենց այսպիսի ֆորշլագներից է կազմված հաջորդ կտորը: Ֆլեյտայի ֆորշլագի թեթևությունը հերթագայվում է կիթառի նվագակցությամբ:

Իսկ հիմա մենք կլսենք բացարձակապես կախարդական երաժշտություն: Նրա ձայնի թեթևությունը մեզ տանում է բոլորովին այլ միջավայրի: Գուշակեցի՞ք: Ճիշտ է: Կոմպոզիտորը մեզ տեղափոխում է ջրային միջավայր. սա ակվարիումն է: Արեգակի ճառագայթները լուսավորում են ձկներին ծիածանի բոլոր գույներով: Օդի փոքրիկ պղպջակները ոչ միայն կարող ենք տեսնել ջրի մեջ, այլև լսել: Դաշնակահարուհին մեզ լսել կտա այդ պղպջակները դաշնամուրի վերին ռեգիստրի հիանալի հնչյուններով, և այդ ամենը պատկերեցրեք ջութակահարների գեղեցիկ մեղեդու ներքո:

Թագուհի Օնանյան, Շուշան Ղազարյան, Նորա Շեկյան, Եկատերինա Նազարովա, Մարալ Վերբոլ, Մարիա Բաժկովա

Գույների գեղեցիկ հերթագայումը փոխարինվում է վայրի էշերի զռզռոցով: Ջութակահարները արագորեն շարժում են աղեղները լարերի վրայով մեկ վերին ռեգիստրում, իսկ հետո՝ ցածր ռեգիստրում:

Իսկ հիմա մենք կտեղափոխվենք անտառ: Խիտ փշատերև անտառի խորքում՝ ինչ-որ տեղ, կկվի ձայն է լսվում: Անտառային լանդշաֆտը պատկերող դաշնամուրային ակորդների ներքո, ֆլեյտահարուհու կատարմամբ հնչում է կկվի խուլ երգը:

Եկել է թռչող թռչունների հերթը: Թևերի թափահարումն ու սուլոցը լցնում են բեմը: Սա աննկարագրելի տեսարան է: Նրանք կներկայացնեն թռիչքի վարպետության տպավորիչ տեխնիկա: Եվ ո՞ր գործիքն է նվագելու այս մեղեդին, գուշակեցի՞ք: Ճիշտ է՝ ֆլեյտան: Դայլայլը, պասաժներ ու ելևէջումներ՝ այն ամենը, ինչ բնորոշ է ֆլեյտայի մեղեդուն, պատկերավոր ներկայացնում են թռչունների ժխորը: Մենք լսում ենք, թե ինչպես է ազատ թռչունի առույգ երգը տարբերվում հավերի հիմար կռթկռթոցից:

Նախավերջի համարը կոչվում է «Պեղումներ»: Հանելուկ է մնում, թե ինչու Սեն-Սանսը այս պիեսին նման անվանում է տվել: Հավանաբար, նկատի ունի վոկալ և տեխնիկական կատարման անդրջրիեղեղյան, հնացած ձևերը: Այստեղ հեղինակը օգտագործել է իր «Մահվան պար»-ի թեման՝ ասես մտնելով անդրշիրիմյան աշխարհ: Պիեսի երաժշտական նյութի հիմքում Սեն-Սանսը դրել է նաև հնագույն Ֆրանսիական երգերի ծանոթ մեղեդիները. հնաոճությունն ընդգծվում է բարդ պոլիֆոնիկ ոճերով: Ռոսսինիի «Սևիլյան սափրիչը» օպերայի Ռոզինայի կավատինայի մոտիվով՝ կավատինայի փայլատակող կոլորատուրայի իմիտացիայով, նա հիշեցնում է, որ այս երաժշտական կատակը վերջին պեղածոն է:

Շքերթն ավարտում է հիասքանչ կարապը: Լսվում է ջրի թեթև ճողփյունը: Գեղեցիկ կարապը հանդիսավոր և վեհորեն լողում է թռչունների ժխորը: Մենք լսում ենք, թե ինչպես է ազատ թռչունի առույգ երգը տարբերվում հավերի հիմար կռթկռթոցից: Նախավերջի համարը կոչվում է «Պեղումներ»: Այս հանճարեղ երաժշտությունը միակն էր ամբողջ ցիկլից, որը խնայել էր Սեն-Սանսը՝ թույլ տալով կատարել իր կենդանության օրոք: Ինչ երջանկություն է, որ դեռ այդ ժամանակներում այս երաժշտությունը հնչեց բեմից՝ հալեցնելով մարդկանց սրտերը:

Եզրափակիչը կենդանիների ընդհանուր ցնծությունն է: Եթե ուշադիր լսեք, կարող եք տարբերակել կենդանիների առանձին ձայները: Բոլորը պարում և երգում են: Պատրաստվեք երաժշտության եզրափակիչ մասում հանդիպել այն բոլոր կերպարներին, որոնց մասին դուք իմացաք այսօր:

ԹԱԳՈՒՀԻ ՕՆԱՆՅԱՆ
երաժշտագետ

Վալերի Ապրեսի Հարությունյանի ծննդյան 80-ամյակին

7

ժանացած Գալինա Ցոլակյանը կատարել էր Ալեքսանդր Դոլուխանյանի «Ծիծեռնակ» երգը:

Շի Շուանի (Չինաստանի ժողովրդական հանրապետություն) կատարմամբ՝ ձայնագրությամբ, հնչեց Երանյան-Կոմիտասի «Հայաստան» երգը:

Վալերի Հարությունյանի հետ համագործակցության, Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերային թատրոնում գործունեության տարիների մասին պատմեց Ալեքսանդր Թամազովը:

ՀՀ Նախագահի մրցանակակիր Անդրանիկ Մալխասյանի անզուգական կատարմամբ հնչեց Նիկոլ Գալանդերյանի «Մնաք բարով» երգը: Եվ միջոցառման ավարտին Եվրոպական ճանաչում ստացած, Գերմանիայի օպերային թատրոններում հանդես եկող անվանի մեներգիչ Գուրգեն Բավեյանի կատարմամբ հնչեց Արմեն Տիգրանյանի «Դավիթ Բեկ» օպերայից Գուսանի երգը:

Գոհար Շագոյան, Սերգեյ Սարգսյան

Անդրանիկ Մալխասյան, Մարգարիտ Սարգսյան

Գուրգեն Բավեյան, Մարգարիտ Սարգսյան

ԳՈՀԱՐ ՇԱԳՈՅԱՆ
երաժշտագետ, «Երաժիշտ» ամսաթերթի հիմնադիր և թողարկման պատասխանատու

Жизнь в музыке

1

В 2021 году в Ереване в "Издательстве ЕГК" вышел в свет очерк профессора ЕГК им. Комитаса Шушаник Огановны Бабаян "Жизнь в музыке", посвященный 90–летию замечательного музыканта, пианиста, музыковеда, заслуженного артиста Армении, професора Вилли Вагановича Саркисяна (рецензенты проф. С. Г. Сараджян, доктор искусствоведения М. А. Рухкян).

"Заслуженный артист Армении, профессор Вилли Ваганович Саркисян принадлежит к плеяде замечательных армянских музыкантов, которая составляет гордость армянской фортепианной школы. Во всех сферах, – в исполнительстве и педагогической деятельности, в композиторском творчестве и музыковедческих исследованиях, – проявляются особые свойства его многостороннего таланта, необычайная глубина знаний и эрудиция. Стремление к постоянному, глубинному изучению своего искусства – отличительная черта характера Вилли Вагановича. Подчеркнем, речь идет не о бесконечном совершенствовании мастерства, что вполне естественно для творческого человека, а именно о вечном поиске, постижении сути исполнительского искусства. Возможно, эта особенность определила масштаб и разнообразие его интересов в музыкальной деятельности" **(С. 5).**

"Первым учителем Вилли Вагановича после матери, с момента поступления в детскую группу, т. е. с пяти лет, стала Анна Михайловна Мнацаканян. У Анны Михайловны учились многие будущие замечательные музыканты. Потребность сочинять, почти обязательная сопутствующая примета талантливого музыканта–исполнителя, проявилась у Вилли Саркисяна с ранних лет. Возможно, здесь сказалось влияние матери. Анетта Сергеевна Хаханян–Саркисян, пианистка, воспитанница Тбилисской консерватории по классу известного педагога Л. Л. Трусковского, до конца своих дней преподавала общий курс фортепиано в музыкальном училище имени Романоса Меликяна, была любима и уважаема коллегами и учениками. По словам Вилли Вагановича, она "немного сочиняла". Надо сказать, что и отец, Ваган Осипович, уроженец Шуши, получил музыкальное образование в духовной семинарии Эчмиадзина, пел в хоре под управлением Комитаса, играл на кларнете. В семье рассказывали, что Комитас тепло относился к отцу, называя его ласково «դուդուկչի»*"* **(С. 7).**

"Разносторонняя одаренность, стремление к более широкому и глубокому охвату музыкальных проблем, нежелание ограничивать себя только исполнительством проявились в том, что В. Саркисян оканчивает с отличием Ереванскую консерваторию по двум специальностям – специальное фортепиано (по классу профессора К А. Малхасян) и музыковедение (руководитель – профессор А. А. Барсамян)" **(С. 9).**

"В годы учения В. В. Саркисяна в Ереванской консерватории курс лекций по эстетике читал выдающийся ученый, второй после Романоса Меликяна директор Ереванской консерватории (1924–1926) Аршак Абгарович Адамян – уникальная личность, напоминающая по разносторонности дарований и творческих проявлений в различных областях искусства о талантах эпохи Возрождения. Как писал Вилли Ваганович, "судьба даровала мне счастье: обучаться эстетике у Аршака Абгаровича Адамяна. Однако милость судьбы проявилась и в том, что я был допущен к его благосклонной дружбе".

Для В. Саркисяна встреча с А. А. Адамяном оказалась решающей. В этом удивительном человеке высокой культуры и энциклопедических знаний, музыканте и философе, он встретил тот идеал, к которому интуитивно и сам стремился" **(С.12).**

"Дружеское общение с А. Адамяном продолжалось до самой кончины Аршака Абгаровича в 1956 году, Вилли Ваганович остался верен учителю и в тяжелый период преследований, настоящей травли А. Адамяна. Неудивительно, что сразу после смерти Аршака Абгаровича Нина Степановна Адамян, его жена, с полным доверием передала В. Саркисяну весь огромный архив ученого, в том числе, неоконченные статьи, исследования и т. д. Дальнейшее показало, насколько она не ошиблась в выборе человека, которому можно доверить рукописи" **(С.14).**

"Невольно испытываешь ностальгию по тем временам, когда Дом композиторов в Дилижане, чаще всего в летние месяцы, становился средоточием культуры, где можно было встретить великих музыкантов, выдающихся исполнителей, где гостили Ю. Тюлин, Д. Шостакович, Б. Бриттен, М. Ростропович, Г. Вишневская; Р. Щедрин, М. Плисецкая, Г. Канчели; отдыхали, занимались, творили выдающиеся армянские композиторы, исполнители, открывая для себя безграничные возможности и ничем невосполнимую ценность творческого общения художников.

Обстоятельства, при которых состоялась встреча В. Саркисяна с Д. Д. Шостаковичем, интересны и характерны для дилижанского Дома композиторов тех лет.

Великий композитор пригласил Вилли Вагановича в свой коттедж. Трудно описать чувства и переживания человека при общении с гением, пожалуй, точнее всего удалось передать эти ощущения М. Л. Ростроповичу. При встречах, по словам В. Саркисяна, они говорили о фортепианном исполнительстве, об Аршаке Абгаровиче.

От тех встреч у Вилли Вагановича остались автограф Д. Д. Шостаковича в нотах и память о величайшем композиторе XX столетия. Через четыре года (1967) В. Саркисян впервые в Армении сыграл Сонату - 2 ор. 61 Шостаковича" **(С.16).**

"Даже краткий обзор почти 70–летней концертной деятельности В. Саркисяна потребовал бы многих страниц, но мы остановимся на отдельных, лейтмотивных линиях исполнительства, которые можно проследить с самых ранних концертов.

Вилли Ваганович Саркисян много играет Шопена, Шумана, Скрябина (от ранних опусов до Шестой сонаты ор.62 включительно), а из армянских композиторов – Комитаса, его Танцы он включает почти во все концерты. В музыке этих композиторов наиболее полно раскрывается исполнительская индивидуальность В. Саркисяна, ее особые привлекательные качества – тонкость и благородство, которое отличает некоторая сдержанность, словно оберегающая от преувеличений в выразительности. Неслучайно московские и ереванские музыканты замечали в нервном, поэтическом облике В. Саркисяна, в его концертном поведении (особая сдержанность, собранность), исполнительской манере сходство с В. В. Софроницким. Напомним, что среди любимых исполнителей Вилли Вагановича – С. Рихтер, В. Софроницкий, Г. Гульд, А. Бенедетти Микеланджели" **(С.26).**

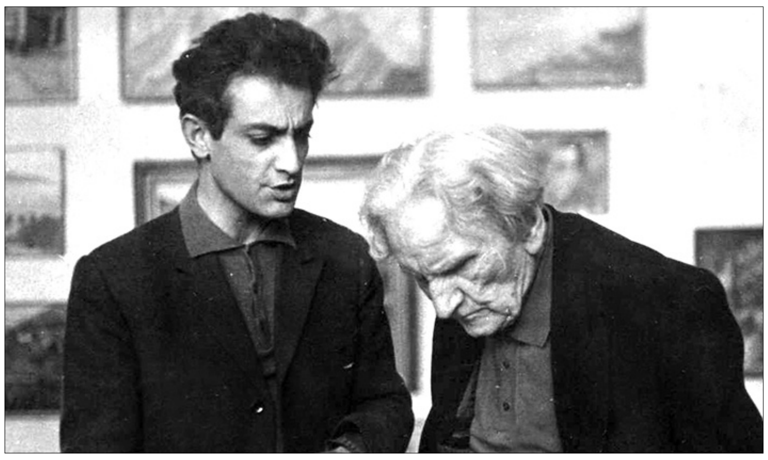

С Мартиросом Сарьяном
в Доме–музее Мастера

"Творчеству армянских композиторов В. В. Саркисян иногда посвящал целые концертные программы; постоянны были и выступления в авторских вечерах, чаще всего в зале Союза композиторов Армении, где он нередко являлся первым исполнителем представленных произведений. Так В. Саркисян – первый исполнитель "Полифонической сонаты" и "Шести настроений" А. Арутюняна. Напомним, что "Шесть настроений" и "Фортепианный триптих" Сергея Агаджаняна посвящены первому исполнителю этих произведений – Вилли Вагановичу Саркисяну. Хочется отметить и запись фортепианных произведений Гаяне Чеботарян на пластинку (фирма "Мелодия")" **(С. 27).**

"Дух просветительства, характерный для концертной деятельности Вилли Вагановича, проявляется и в исполнении Баха. С баховскими программами В. Саркисяна связаны интереснейшие страницы концертной жизни Еревана.

Так, в 1969 году в зале Ереванской консерватории В. Саркисян сыграл в два вечера "Хорошо темперированный клавир" – все 48 прелюдий и фуг. Как говорит Вилли Ваганович, рассказывая об этом событии, "мы все преклоняемся перед гением Баха и, постоянно изучая его творения, стремимся к познанию мастера, а единственный путь к познанию – осуществить его замысел во всей полноте", и добавляет: "Я ощущал себя вполне счастливым, играя все прелюдии и фуги "Хорошо темперированного клавира")" **(С.29).**

"Исполнительская линия армянской музыки была продолжена в творческих работах В. В. Саркисяна (2005–2020) – в переложениях вокальной, инструментальной музыки армянских композиторов для фортепиано. Именно в сфере композиторского творчества просветительская направленность всей деятельности Вилли Вагановича обозначилась ярче всего.

Возможно, наиболее значительная работа В. В. Саркисяна в этой области – переложения 35 (!) Песен Комитаса. Имя Комитаса для Вилли Вагановича свято и дорого с детских лет (напомним, что отец Вилли Саркисяна пел в хоре Комитаса). Его Танцы он исполнял почти во всех своих концертах. Обширные знания жизни и творчества Комитаса, глубокое понимание его музыкального стиля в полной мере проявились в фортепианных переложениях песен, где нашли воплощение мельчайшие особенности фортепианого стиля великого композитора. Комитасу свойственны лаконизм, отточенность письма, каждая песня совершенна в своей лапидарности и образной точности. В фортепианных переложениях В. Саркисян бережно сохраняет эти качества, фактура прозрачная, легкая с элементами полифоничности **(С. 37** ***Широкая педагогическая деятельность В. В. Саркисяна (он работал с 1954 г. в музыкальном училище имени Романоса Меликяна, в Ереванской консерватории имени Комитаса, в школе–десятилетке имени П. Чайковского, а в 1992–2000 гг. заведовал кафедрой специального фортепиано ЕГК) заслуживает особого внимания и более детального рассмотрения; мы же ограничимся лишь некоторыми наблюдениями и воспоминаниями.***

Разумеется, Вилли Ваганович Саркисян – прирожденный учитель. Как можно заметить, во всей музыкальной деятельности, в исполнительстве, теоретических исследованиях, творческих работах В. Саркисяна проявляются черты, соответствующие духовному облику истинного учителя: необычайный, разнообразный талант, мастерство, широкие знания и эрудиция, глубокая культура. Но есть и нечто большее, имеем в виду нравственные, удивительные этические качества. Напомним, сколько труда, сил и времени вложил Вилли Ваганович в незавершенные труды и сочинения учителей, Аршака Адамяна и Роберта Андриасяна, сознавая высокую ответственность и обязательства перед армянской музыкальной культурой. Думаем, именно подвижничество, свойственное натуре В. В. Саркисяна, придает особую ценность его преподаванию, что, безусловно, ощущали, иногда чисто интуитивно, все его ученики" **(С.41).**

"Притягательная сила педагогики В. В. Саркисяна заключается в его увлеченности музыкой, которая не может не "заражать" студентов, учеников, окружающих, создавая особую творческую атмосферу в общении с ним. Увлеченность музыкой ограждает Вилли Вагановича от мелких, суетных, псевдомузыкальных забот, позволяет ему и в солидном возрасте сохранять энергию и молодость духа, открывать каждый день что–то новое, не известное ранее в его любимом фортепианном искусстве и делиться своими открытиями с окружающими. Необычайное воспитательное воздействие оказывает духовный облик Музыканта, каждый день подтверждающего, что "искусство – самый прекрасный строгий, самый радостный и благой символ извечного, неподвластного рассудку стремления человека к добру, к истине и совершенству…" **(С.43).**

«ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

❖ ❖ ❖

Հունվարի 24-ին տեղի ունեցավ Հայաստանում «ԷՐԱԶ-ՄՈՒՍ+» ազգային գրասենյակի ծրագրի համակարգող Լանա Կարլովայի հանդիպումը ԵՊԿ ղեկավարության և պրոֆեսորադասախոսական կազմի հետ:

Հանդիպման շրջանակներում ներկայացվեցին 2022-2027 թթ. համար հայտարարված այն ծրագրերը, որոնց կարող են դիմել հայաստանյան բուհերը: Տիկին Կարլովան խոսեց նաև այդ ծրագրերին մասնակցելու անհրաժեշտ պայմանների մասին, որոնցից է դասախոսների և ուսանողների՝ շարժունության ծրագրերի մասնակցելու համար պահանջվող օտար լեզվի իմացության մակարդակը:

Հանդիպման վերջում տիկին Կարլովան պատասխանեց ներկաների հարցերին:

❖ ❖ ❖

Փետրվարի 4-ին ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարությունում տեղի ունեցավ 2021 թ. «Լավագույն ուսանող» մրցույթի մրցանակաբաշխության հանդիսավոր արարողությունը, որին մասնակցեցին ԿԳՄՍ նախարար Վահրամ Դումանյանը, նախարարի տեղակալ, մրցութային հանձնաժողովի նախագահ Կարեն Թռչունյանը, բուհերի ռեկտորներ և ուսանողներ:

Մրցույթը անցկացվել է 7 ոլորտներում՝ բնագիտության, հասարակագիտության, հայագիտության, հումանիտար, բժշկության, ճարտարագիտության և մշակույթ-սպորտ: «Լավագույն ուսանող» մրցույթում հաղթող են ճանաչվել 34 ուսանող, որոնցից 16-ը՝ բակալավրականի կրթական աստիճանով, իսկ 18-ը՝ մագիստրոսականի: Ըստ մրցույթի վերջարդյունքների 1-ին տեղը զբաղեցրել է 13 ուսանող, ում կշնորհվի 445.000-ական դրամ, 2-րդ տեղը՝ 11 ուսանող, ում կշնորհվի 345.000-ական դրամ, իսկ 3-րդ տեղը զբաղեցրած 10 ուսանողի կշնորհվի 220.000-ական դրամ կրթաթոշակ:

«Սա լավ հնարավորություն է ուսանողների համար՝ զինվելու նոր գիտելիքներով և դրանք ծառայեցնելու մեր երկրի զարգացմանը»,- նշել է նախարարի տեղակալը:

Մրցանակակիրների թվում էին նաև ԵՊԿ բակալավրականի 4-րդ կուրսի ուսանող, քանոնահար ***Արմինե Հակոբյանը*** (դասախոս՝ պրոֆեսոր Ծովինար Հովհաննիսյան) և ԵՊԿ մագիստրոսականի 2-րդ կուրսի ուսանող, դաշնակահար ***Աստղիկ Ղուկասյանը*** (դասախոս՝ պրոֆեսոր Վաղարշակ Հարությունյան), ովքեր արժանացել են համապատասխանաբար՝ առաջին և երկրորդ մրցանակների:

https://escs.am/am/news/11477?fbclid=IwAR2nPquJFm9hKoX1dkq3mCHPjFNMwL5Rz9L64S0k0WGZYklg-JqCMOiFB9Y

❖ ❖ ❖

ԵՊՀ Մշակույթի կենտրոնում դեկտեմբերի 23-ին տեղի է ունեցել «Երիտասարդ ստեղծագործողների հանրապետական ուսանողական բիենալե 2021»-ի մրցանակաբաշխությունը:

ԵՊՀ Մշակույթի կենտրոնի կողմից նախաձեռնած մրցույթը տեղի էր ունեցել 2021-ի հոկտեմբերին: Մրցույթում ներառվել էին արվեստի ու գրականության տարբեր ուղղություններ և անցկացվել է առցանց տարբերակով, որին մասնակցել են ԵՊՀ-ի, Խ. Աբովյանի անվ. պետական մանկավարժական, Վ. Բրյուսովի անվ. պետական լեզվահասարակագիտական, Հայ-Ռուսական (Սլավոնական), Վանաձորի պետական, Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանների, Երևանի Կոմիտասի անվ. պետական կոնսերվատորիայի, ինչպես նաև Ոստիկանության կրթահամալիրի ուսանողները:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ՊԱՏՎՈԳԻՐ
Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի ուսանող(ուհի)
Զոյա Սարգսյանին,
առ այն, որ նա արժանացել է «Երիտասարդ ստեղծագործողների հանրապետական ուսանողական մրցույթ 2021»-ի գեղանկարչություն անվանակարգում՝
1-ին մրցանակի:
ԵՊՀ ռեկտոր՝ Հ. Վ. Հովհաննիսյան
23.12.2021

Միջոցառմանը ներկա էին ԵՊՀ միջազգային համագործակցության և հասարակայնության հետ կապերի գծով պրոռեկտոր Արթուր Իսրայելյանը, ԵՊՀ Մշակույթի կենտրոնի տնօրեն Կարինե Դավթյանը, ուսանողներն ու կենտրոնի սաները: Մրցանակաբաշխության ընթացքում պրոռեկտոր Արթուր Իսրայելյանը հավաստագրեր հանձնեց մրցույթի հաղթողներին, ինչպես նաև խրախուսական տեղեր զբաղեցրած ուսանողներին:

Պատվոգիր էր ստացել նաև Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Ակադեմիական երգեցողության բաժնի մագիստրոսականի 1-ին կուրսի ուսանող ***Զոյա Սարգսյանին***, ով մրցույթի «Գեղանկարչություն» անվանակարգում արժանացել էր 1-ին մրցանակի:

Նշենք նաև, որ մրցույթի մրցանակային ու խրախուսական տեղեր զբաղեցրած ուսանողների ստեղծագործությունները տպագրվելու են «Անկախության սերնդի ձայնը» ժողովածուի 2022 թ. հերթական համարում:

http://ysu.am/quality/hy/1404988744/new/92400

ԵՊԿ ԱՌՕՐՅԱՆ

❖ ❖ ❖

2021 թ. նոյեմբերի 20-ից մինչև 2022 թվականի հունվարի 31-ը անց կացվեց "NOUVELLES ETOILES" V միջազգային երաժշտական մրցույթը: Անցկացման ձևաչափը՝ առցանց, մեկ փուլով: Մրցույթը իրականացրեց Արտիմա (ArtimA) միջազգային մշակութային ասոցիացիան (Փարիզ), Դիվանագիտական և մշակութային ներկայացուցչությունների, «Յունիարտ» (Uniart) միջազգային նվագախմբի (Փարիզ, Ֆրանսիա), Ժան Վիեների անվան կոնսերվատորիայի (Grand Paris, Bobigny), «Փայլուն աղեղներ» (**Блестящие смычки**) կամերային նվագախմբի (Նովոսիբիրսկ, Ռուսաստան) աջակցությամբ:

Արտիմա ասոցիացիայի կողմից ստեղծվել էր 1200 եվրոյի չափով ընդհանուր դրամական մրցանակների ֆոնդ, որը տրվում է Գրան պրիի հաղթողին (հաղթողներին): Բացի Գրան պրի մրցանակից կան նաև հատուկ մրցանակներ. Ֆրանսիայում և այլ երկրներում համերգների (այդ թվում նվագախմբի հետ) մասնակցություն; անվանի մանկավարժների վարպետության դասընթացներին և կոնֆերանսներին մասնակցություն; մրցանակներ և նվերներ հովանավորներից:

"NOUVELLES ETOILES" V միջազգային երաժշտական մրցույթի հաղթողներից է նաև մեր հայրենակիցը: ԵՊԿ լարային բաժնի 1-ին կուրսի ուսանող ***Անի Բադեյանը*** (դասախոս՝ պրոֆ. Արմեն Հարությունյան, նվագակցող՝ Օվսաննա Ալեքսանյան) «Լարային գործիքներ» անվանակարգում արժանացել է 2-րդ մրցանակի:

❖ ❖ ❖

Հունվարի 24-ին տեղի ունեցավ ԵՊԿ Ջազ-փոփ երաժշտության ամբիոնի համերգային երեկոն: Համերգին հնչեցին ինչպես համաշխարհային հիթեր, այնպես էլ ամբիոնի վարիչ, պրոֆեսոր Նարինե Զարիֆյանի ստեղծագործությունները:

Լուսանկարները՝ ԹԻՆԱ ԳևՈՐԳՅԱՆԻ

❖ ❖ ❖

ԵՊԿ բակալավրականի 1-ին կուրսի ուսանող, դաշնակահար ***Արմեն Պուչինյանը*** (դասախոս՝ պրոֆեսոր Կարինե Օհանյան) արժանացել է կանադական Euro Elite միջազգային մրցույթի Պլատինե մրցանակի (Գրան պրի) և Կլարա Շումանի անվան միջազգային մրցույթում (Գերմանիա) 2-րդ մրցանակի:

❖ ❖ ❖

2021 թ. նոյեմբերին՝ Թբիլիսիում Opera Crown միջազգային մրցույթում հաջող ելույթից հետո ԵՊԿ Ակադեմիական երգեցողության բաժնի բակալավրականի 4-րդ կուրսի ուսանող, բարիտոն ***Ակսել Դավթյանը*** (դասախոս՝ ՀՀ վաստակավոր արտիստ, դոցենտ Առնոլդ Քոչարյան) հրավեր ստացավ Ցյուրիխի օպերային թատրոնի կողմից 2022-2023 թատերաշրջանը անցկացնել "International Opera Studio"-ի կազմում:

❖ ❖ ❖

ԵՊԿ Ակադեմիական երգեցողության բաժնի մագիստրոսականի 2-րդ կուրսի ուսանող, բարիտոն ***Նավասարդ Հակոբյանը*** (դասախոս՝ Սվետլանա Կոլոսարյան) արժանանացել է 1-ին մրցանակի Հյուսթոնի Էլեոնորա ՄակՔոլումի 34-րդ ամենամյա երիտասարդական մրցույթում:

ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱ ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ
Վկայական N 03Ա059505 տրված 7.04.2003թ.
ՀԻՄՆԱԴԻՐՆԵՐ՝ Կոմիտասի անվ. ԵՊԿ ՊՈԱԿ
ՍԵՐԳԵՅ ՍԱՐԱՋՅԱՆ, ԳՈՀԱՐ ՇԱԳՈՅԱՆ
Գլխավոր խմբագիր՝ ՄԱՐԳԱՐԻՏԱ ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ
Թողարկման պատասխանատու՝ ԳՈՀԱՐ ՇԱԳՈՅԱՆ
Խմբագիրներ՝ ԱՆՈՒՇ ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ (հայ. լեզու),
ՍՈՖԱ ԱԶՆԱՈՒՐՅԱՆ (ռուս. լեզու)
Գեղարվեստական խմբագիր՝ ԳՈՀԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Արտատպումը միայն «Երաժիշտ» ամսաթերթի գրավոր արտոնությամբ: Խմբագրությունը միշտ չէ, որ համամիտ է հեղինակների կարծիքներին կամ տեսակետներին:
Նյութերը չեն գրախոսվում և չեն վերադարձվում:

Ծավալը 10 էջ: Ստորագրված է 24.02.2022:
Գինը 400 դրամ: Տպաքանակը՝ 101:

Մեր կայքում տեղ գտած հրապարակումների հեղինակային իրավունքը պատկանում է բացառապես «Երաժիշտ» ամսաթերթի «ԵՊԿ հրատարակչությանը» (conservatory.am): Այլ ԶԼՄ-ներում սույն կայքի հրապարակումներից որևէ մեկը ամբողջական վերահրապարակելու համար անհրաժեշտ է «ԵՊԿ հրատարակչության» (conservatory.am) համաձայնությունը: Լրատվամիջոցները կարող են «Երաժիշտ» ամսաթերթից մեջբերումներ վերահրապարակել միմիայն հատվածաբար՝ պարտադիր օգտագործելով հիպերհղում:

Գովազդի տեղադրման համար դիմել խմբագրություն նշված հասցեով.

0001, ք. Երևան, Մարկ Գրիգորյան 2
+374 10 52 39 93+118
+ 374 55 00 21 62
http://www.conservatory.am,
E-mail: yerazhisht@gmail.com
https://www.facebook.com/Yerazhisht-newspaper-Yerevan-State-Conservatory-996490150508214/